

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ВИДИН ЗА ПЕРИОДА 2025-2034 ГОДИНА И ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

В Ъ В Е Д Е Н И Е 7
1 Основание за разработването 9
2 Политика по енергийна ефективност 10
3 Състояние на енергийно потребление 16
4 Цел и обхват 36
5 Избор на дейности и мерки 40
6 Оценка на ефектите 47
7 Етапи на изпълнение 48
8 Наблюдение и контрол 49
9 Източници на финансиране 51
10 План за действие 76
11 Отчет на изпълнението 80

Списък на използваните съкращения:

АУЕР – Агенция за устойчиво енергийно развитие

БГВ – битово горещо водоснабдяване

ВИ – възобновяеми източници

ВЕИ – възобновяеми енергийни източници

ВИЕ – възобновяеми източници на енергия

ЕЕ – Енергийна ефективност

ЕО – Европейска общност

ЕС – Европейски съюз

ЕСБ – Енергийна стратегия на България

ЕСМ – енергоспестяващи мерки

ЕК – Европейска комисия

ЗЕ – Закон за енергетиката

ЗЕЕ – Закон за енергийна ефективност

ЗЕВИ – Закон за енергията от възобновяеми източници

ЗООС – Закон за опазване на околната среда

ЗУТ – Закон за устройство на територията

ЗЧАВ – Закон за чистотата на атмосферния въздух

КЕВР – Комисия за енергийно и водно регулиране

КЕП – крайно енергийно потребление

КПД – Коефициент на полезно действие

УОТ – улично осветително тяло

МЕ – Министерство на енергетиката

МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството

МЗХ – Министерство на земеделието и храните

МПС – Моторно превозно средство

НПДЕЕ – Национален план за действие за енергийна ефективност

НСИ – Национален статистически институт

ООН – Организация на обединените нации

ОП – Оперативна програма

ДЕХС – Директива относно енергийните характеристики на сградите

ССАУ – Системи за сградна автоматизация и управление

BIPV – интегрирани в сгради фотоволтаични панели

PVT – инсталации за производство на електрическа енергия и топлинна енергия на място с комбинирани панели

ПОС – паспорт за обновяване на сгради

ЕЕИ – Енергийно ефективната ипотека

МФИ – Международните финансови институции

ЕБВР – Европейска банка за възстановяване и развитие

ЕИБ – Европейска инвестиционна банка

РЗП – разгъната застроена площ

ЮИР – Югоизточен район

кВт – Киловат

МВт – Мегават

л./сек – литра в секунда

МВтч – Мегават час

кВт/год – Киловата годишно

kWh – киловат час

kWh/m² - киловат час на квадратен метър

m^3 – кубичен метър

МВтч/год – Мегават часа годишно

GWh – гигават часа

m/s – метра в секунда

Нормативни и програмни документи на ЕС:

- Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО;

- Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите;

- Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници;

- План за енергийна ефективност потенциала (SEC (2011)279); - Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно максимално използване на потенциала за енергийна ефективност на сградния фонд на ЕС (2020/2070(INI)).

- Финансов меморандум между Европейската комисия и Правителството на Република България. Нормативни и програмни документи на национално и регионално ниво:

- Закон за енергийната ефективност обн. ДВ. бр. 35 от 15.05.2015г., изм. и доп. ДВ. бр. 86 от 13.10.2023г, който урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия и предоставянето на енергийни услуги;

- Наредба № РД-02-20-3 ОТ 9.11.2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради в сила от 18.11.2022 г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 10.01.2023г.;

- Наредба № Е-РД-04-2 от 16 декември 2022 г. за обследване за енергийна ефективност, сертифициране и оценка на енергийните спестявания на сгради;

- Наредба № Е-РД-04-05 от 8 септември 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания;

- Наредба № РД-16-347 от 2.04.2009 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради - държавна и/или общинска собственост;

- Директива 2010/31/ЕС на европейския парламент и на съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите;

- Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО.

- Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955;

- План за възстановяване на Европа

Европейските политики и цели в областта на изменение на климата и енергетиката са отразени на национално ниво в следните основни стратегически и планови документи:

- Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. – планът определя целите до 2030 година, но е разработен с хоризонт 2050 г.

- Национална дългосрочна стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.

- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие – обхваща периода до 2030.

В Ъ В Е Д Е Н И Е

Понятието за енергийна ефективност е свързано не само с икономия, но и с извличане на максимална полза от всяка единица енергия, чрез използването на съответните модерни технологии за задоволяване на ежедневните нужди от потребление. Тя е най-лесният и ефективен начин за намаляване на енергийната консумация и същевременно предотвратява замърсяването на околната среда.

Енергийната ефективност може да се представи като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Аспектите на енергийната ефективност са:

- Политически – намаляване на енергийната зависимост на страните членки на Европейския съюз от външни доставчици и пестеливо използване на изчерпаеми фосилни горива.
- Икономически и социален – конкурентоспособност и икономически растеж; повишаване на стандарта на живот на домакинствата чрез освобождаване на допълнителен финансов ресурс, борба с енергийната бедност (България е на първо място в Европа по енергийна бедност. От това „заболяване" по информация от Световната банка страда над 60% от населението.)
- Екологичен – намаляване на вредните емисии в атмосферата и намаляване на щетите върху природата, причинени от добива на енергоресурси.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- намаляване разходите за горива и енергия;
- повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- подобряване на топлинния комфорт;
- намаляване емисиите на парникови газове.

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Реализирането на националната политика по енергийна ефективност е възможно само с активното участие на Общините. От техните действия зависи повишаването на енергийната ефективност на сградите и комуналния сектор на съответната територия. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена

роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в планове, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- откриване на иновативни производства и нови работни места;
- ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Общият стремеж при изпълнението на Програмите за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност (ПЕЕ) е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите – общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Изпълнението на проекти и дейности за повишаване на енергийната ефективност е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода до 2020 г. Местните власти трябва да играят водеща роля в разумното използване на енергията. Реализирането на местни програми, планове и проекти за устойчиво потребление на енергия трябва да се превърне в неотменно задължение за всички общини в Европа, защото това носи значителни ползи на местните общности.

Предвидените в настоящата програма мерки, проекти и дейности имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Видин, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението и се подпомогне опазването на околната среда.

Общият стремеж при изпълнението на Програмите за енергийна ефективност е намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

1 Основание за разработването

Разработването на Програми за енергийна ефективност от органите на държавната власт и органите на местно самоуправление е регламентирано в Закона за енергийна ефективност.

Общинската Програма за енергийна ефективност на община Видин за периода 2025 – 2034 г. е разработена на основание чл. 12, ал. 2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ), в сила от 15.05.2015г. изм. и доп. ДВ. бр. 41 от 10.05.2024г. Съгласно ЗЕЕ общинските програми за енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на Интегрираните териториални стратегии за развитие на съответните региони за планиране от ниво 2 и перспективите им за устойчиво икономическо развитие. Програмата за енергийна ефективност е в съответствие и с Националния план за действие по енергийна ефективност, Националния план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд и Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на програми за енергийна ефективност.

Общинската програма за енергийна ефективност е подчинена на Стратегия за устойчиво енергийно развитие на Република България до 2030 година с хоризонт до 2050 година.

Програмата е в съответствие с тази рамка на ЕС, която предлага цели и мерки, с които икономиката и енергийната система на съюза да станат по-конкурентоспособни, сигурни и устойчиви. Тя включва цели за намаляване на емисиите на парникови газове и за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници, като в нея се предлага нова система за управление и показатели за изпълнение.

Европейският съюз (ЕС) има за цел да бъде световен лидер в борбата с изменението на климата и в тази връзка се стреми да постигне целите на споразумението от Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 21) в Париж, като същевременно осигурява чиста енергия в целия Съюз. За да изпълни този ангажимент, ЕС определи следните обвързващи цели за климата и енергетиката за 2030 г., както следва:

- Намаляване на емисиите на парникови газове (ПГ) с най-малко 40% в сравнение с 1990 г.;
- Повишаване на енергийната ефективност (ЕЕ) до поне 32,5%;
- Увеличаване на дела на енергия от възобновяеми източници (ВИ) до поне 32% от брутното крайно потребление на енергия в ЕС;
- Осигуряване на минимум 15% ниво на междусистемна електроенергийна свързаност между държавите членки.

2 Политика по енергийна ефективност

Политиката по енергийна ефективност в община Видин е насочена към постигане на определени цели и приоритети, заложени в развитието на общината като цяло. Общинската програма за енергийна ефективност до 2034 г. е подчинена на националната дългосрочна програма по енергийна ефективност, която конкретизира тезите на Управленската програма на Правителството и Енергийната стратегия на България, като формулира инициативите и мерките за повишаване на енергийната ефективност а именно:

Намаляване на енергийната интензивност на брутния вътрешен продукт на страната чрез намаляване потреблението на енергийни ресурси от крайните потребители на горива и енергия.

Прилагането на успешна политика по енергийна ефективност води до повишаване качеството на енергийните услуги при приемлива цена за обществото и възможност за намаляване на енергопотреблението, чрез внедряване на конкретни мерки за икономия на енергията. Тенденцията за третиране на енергията като елемент на местната политика и планиране от страна на местните власти е условие за рационалното използване на енергията на местно ниво.

Със засилване на процеса на децентрализация на българските общини и в резултат от приватизацията в енергетиката общините придобиха нови функции, насочени към намаляване на консумацията на енергия и понижаването на разходите за енергийни нужди, намаляване до минимум на вредните въздействия върху околната среда и промяна в поведението на крайните потребители в бита, услугите и местната промишленост. Общините разполагат с широки правомощия за организация и координация на дейностите, свързани с рационалното използване на местните възобновяеми източници. Децентрализираното производство на енергия от възобновяеми източници или използването на слънчевата, вятърната енергия и биомасата съобразно местния потенциал и нужди е сектор с големи перспективи за устойчивото развитие на всяка община.

Община Видин провежда политика насочена към оптимизиране на енергийните си разходи. Реализираното намаляване на енергопотреблението на територията на общината е принос за постигане на националната индикативна цел за енергийни спестявания.

Основните насоки на местната политика по енергийна ефективност са:

- Намаляване топлинните загуби в сградите, чрез подобряване на енергийните им характеристики;

- Използване на енергийните ресурси за отопление и охлаждане, чрез високоефективни системи;
- Поддържане на стабилни параметри на микросредата в обитаваните помещения;
- Подмяна на горивата с ниска ефективност;
- Създаване условия за насърчаване използването на ВИ на енергия;
- Намаляване емисиите на вредните газове;
- Модернизиране и автоматизиране на осветлението на общинските обекти, чрез използването на високоефективни източници на светлина и системи за контрол;
- Насърчаване на добрите практики при договарянето за енергоспестяване.

Приоритетни направления за проекти и мерки за енергийна ефективност:

- Изграждане на информационна система за състоянието на енергийната ефективност в община Видин;
- Създаване на база данни за информация по мерки за ЕЕ с препоръчителен характер, отнасящи се за община Видин;
- Насърчаване разработването и осъществяването на проекти за намаляване потреблението на енергия в производството на стоки и услугите;
- Подобряване енергийните характеристики на обществените и жилищни сгради и намаляване на топлинните загуби, чрез саниране (пълно или частично);
- Ефективно използване на енергийните ресурси за отопление, чрез отоплителни системи с висока ефективност, включващи и възможности за регулиране на потреблението и поддържане на стабилни нормативни параметри на микросредата в отопляваните обекти;
- Продължаване процеса на обследване на сгради с РЗП над 250 кв.м. и промишлени системи с общо годишно потребление над 3 000 MWh;
- Модернизиране на осветлението в общинските обекти без да се намалява нивото на осветеност и качеството на осветлението /чрез използване на LED осветителни тела, автоматични системи за контрол, управление, ниво на осветеност/;
- Подобряване на цялостната енергийната ефективност при уличното осветление;
- Обучение на специалисти от общинската администрация, работещи в сферата на енергийната ефективност по енергиен мениджмънт;
- Популяризиране и насърчаване на добрите практики в сферата на договарянето за енергоспестяване в общинския сектор;
- Намаляване емисиите на парниковите газове. Икономията в потреблението на енергия, в резултат от въведени мерки за повишаване на енергийната ефективност, не се отразява пряко върху равнището на емисиите на парникови газове, но същевременно повишаването на енергийната ефективност води до ограничаване необходимостта от

производство на допълнителна енергия, а с това се ограничава вредното въздействие върху околната среда;

- Разширяване доброто взаимодействие между Община Видин и областните и национални структури и организации.

Общината е в състояние да упражнява контрол върху редица дейности, водещи до повишаване на енергийната ефективност, да взема стратегически решения, свързани с това и в границите на своите компетенции да налага на инвеститорите изпълнения на мерки с подобен характер. Основни инструменти за това могат да бъдат:

- одобряване на устройствени планове;
- използване на екологично съобразени технологии;
- насърчаване на частната инициатива, свързана с реализиране на енергоефективни мероприятия.

Тук действията могат да бъдат насочени в две посоки:

- Общината да оказва влияние върху крайните клиенти на енергия - промишлени предприятия, търговски обекти, домакинства, чрез провеждане на информационни кампании и предоставяне на стимули за намаляване потреблението на енергия;

- Изпълнение на съвместни дейности със задължените лица - търговци с енергия.

През програмния период 2014-2020 г. Община Видин е участвала с проекти по Националната програма за енергийна ефективност.

Таблица 1 Обекти одобрени за финансиране и изпълнени

Дата на договор	Наименованиена сдружението	Програма	Населено място	Община	Адрес на сдружението	Размер на договореното финансиране	Разплатени средства	Статус
8.5.2015	гр. Видин, община Видин, ж.к. Гео Милев блок 20, вх. А и вх. Б	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр. Видин, ж.к. Гео Милев блок 20, вх. А и вх. Б	629810,26	626733,82	Приключен
8.5.2015	гр. Видин, община Видин, ж.к. Крум Бъчваров блок 3, вх. А, вх. Б	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр. Видин, ж.к. Крум Бъчваров блок 3, вх. А, вх. Б	617760	568560,02	Приключен
8.5.2015	ж.к. Бонония, блок 2, вх.А , Б и В	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр. Видин, ж.к. Бонония, блок 2, вх.А , Б и В	887040	886870,63	Приключен
19.5.2015	гр.Видин, община Видин, ул. Свети Кирил №2	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр.Видин, обл.Видин, общ.Видин, ул. Свети Кирил №2	337560	336746,7	Приключен
15.6.2015	гр.Видин, община Видин, Строител-9-2015	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр.Видин, област Видин, община Видин, ПК 3700, ж.к.Строител бл.9 вх.Г ет.6, ап.90	1756002	1755982,15	Приключен
15.6.2015	гр.Видин, община Видин, ж.к. Вида блок 6, вх.А,Б и В	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр.Видин, област Видин, община Видин, ПК 3700, ж.к.Вида бл.6, вх.А,Б и В	901757,08	880503,01	Приключен
20.7.2015	гр. Видин, Община Видин, ж.к. Вида блок 3	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр. Видин, ж.к. Вида, №3	916316,64	914343,87	Приключен
21.7.2015	ПЕТИЦАТА ГР. ВИДИН ОБЩИНА ВИДИН ЖК. ВИДА БЛ.5 ВХ. А,Б И В	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	област Видин община Видин гр. Видин пк.3700 жк. Вида бл. 5 вх.В ап. 63	866160,19	863201,31	Приключен
21.7.2015	гр. Видин, Община Видин, ж.к. Крум Бъчваров, блок 5	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	гр. Видин, Област Видин, Община Видин, ж.к. Крум Бъчваров, бл. 5	874833,31	874734,19	Приключен
11.8.2015	ГР. ВИДИН ОБЩИНА ВИДИН ЖК. ПАНОНИЯ БЛОК 8	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	област Видин община Видин гр. Видин пк.3700 жк. ПАНОНИЯ бл.8	1620779,4	1614183,84	Приключен
11.9.2015	ГР. ВИДИН ОБЩИНА ВИДИН УЛ. РАЙНА КНЯГИНЯ № 6	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	Видин област Видин община Видин пк.3700 ул. Райна Княгиня № 6	1209515,97	1209438,71	Приключен
30.9.2015	ГР.ВИДИН ОБЩИНА ВИДИН ЖК.ХИМИК БЛОК 20-2015	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	област Видин община Видин гр. Видин пк.3700 жк.ХИМИК бл.20	857058,98	856760,48	Приключен
3.12.2015	ГР. ВИДИН, ОБЩИНА ВИДИН, Ж.К. КРУМ БЪЧВАРОВ, БЛОК 19, ВХ. А, Б, В, Г, Д, Е, Ж, З И И	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	Област Видин, община Видин, гр. Видин, п.к. 3700, ж.к. Крум Бъчваров, бл. 19, вх. Д, ет. 4, ап. 106	2497278,04	2494710,11	Приключен
20.1.2016	ГР. ВИДИН, ОБЩИНА ВИДИН, Ж.К. СТРОИТЕЛ № 10, ВХ. А, Б И В	НПЕЕМЖС	ВИДИН	ВИДИН	Област Видин, община Видин, гр. Видин, п.к. 3700, ж.к. Строител, бл. 10, вх. А, Б и В	924784,93	924728,37	Приключен

Източник: Българска Банка за Развитие

Таблица 2 Външно изкуствено осветление

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Тип	Дата на издаване на сертификата	Спестена потребна енергия, kWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ НА ОБЩИНА ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	гр. Видин	Улично осветление на селище	30.9.2021 г.	2484350,00	406864,50	2034,68	4384172,84	10,77

Фигура 1

В рамките на новия програмен период 2021-2027 г. ще бъдат предприети отново активни и методични действия от страна на общинска администрация Видин, за повишаване активността при изпълнение на дейности за подобряване на енергийната ефективност в общината.

Предстои внедряване на мерки за енергийна ефективност в редица общински сгради и обекти на образователната инфраструктура, частни жилищни и стопански сгради.

Целите на общинската програма за ЕЕ са интегрирани в общия контекст на държавната политика за ефективно и сигурно енергопроизводство и енергоспестяване, и Енергийна стратегия на Р. България, която включва основни цели, като:

- насърчаване на инвестиции в ЕЕ при крайния потребител;
- подкрепа, вкл. чрез държавни гаранции, на проекти за управление на потреблението, които имат значителен социален ефект;
- подобряване на ефективността в процесите на преобразуване на енергия;
- намаляване на енергийните загуби;
- опазване на околната среда.

Приоритетите на община Видин за повишаване на енергийната ефективност са в зависимост от националните цели за енергийна ефективност и в съответствие със стратегическите цели и политиката за устойчиво енергийно развитие, заложени в общинския План за интегрирано развитие за периода 2021-2027 г.

Обхватът на настоящата Програма за енергийна ефективност на община Видин е 10 години от 2024 г. до 2033 г., като е съобразен с програмния период на планиране в ЕС, както и със съществуващите и бъдещите възможности за финансиране на енергоспестяващи мерки по национални и европейски финансиращи програми.

Обхват на програмата за ЕЕ – гр. Видин, гр. Дунавци и с. Акациево, с. Антимово, с. Бела Рада, с. Ботево, с. Буковец, с. Войница, с. Вртоп, с. Гайтанци, с. Генерал Мариново, с. Гомотарци, с. Градец, с. Динковица, с. Долни Бошняк, с. Дружба, с. Жеглица, с. Ивановци, с. Иново, с. Каленик, с. Капитановци, с. Кошава, с. Кутово, с. Майор Узуново, с. Новоселци, с. Пешаково, с. Плакудер, с. Покрайна, с. Рупци, с. Синаговци, с. Слана бара, с. Сланотрън, с. с. Търняне, с. Цар Симеоново.

Основната цел при разработването на настоящата общинска програма за енергийна ефективност е да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания, както и приоритетните проекти и източниците на финансиране за тяхното изпълнение. Прилагането на енергоефективни мерки през последните години е задължително не само за намаляване на разходите в общинския бюджет, но и за повишаване на жизненото равнище и комфорта на потребителите на енергия като цяло.

3 Състояние на енергийно потребление

Състоянието на енергийното потребление е показано графично и таблично съгласно данни от общинската администрация за част от обектите общинска собственост в Община Видин.

За описанието на текущото състояние на енергийното потребление са използвани данни от възможно най-близки минали периоди - потреблението за последните три години.

Таблица 3. Месечно разпределение на консумираното електричество за Улично осветление и сгради общинска собственост за 2023г.

ОБЩИНА ВИДИН					
№	Месец/година	СГРАДИ		УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ	
		Обща сума /лв./ с ДДС	Изразходвано електричество /kWh/	Обща сума /лв./ с ДДС	Изразходвано електричество /kWh/
1	Януари	51615,00	126914,00	132805,00	362508,00
2	Февруари	43840,00	110663,00	134010,00	354004,00
3	Март	35043,00	88827,00	118980,00	308748,00
4	Април	26168,00	67008,00	98349,00	259781,00
5	Май	18315,00	47355,00	80903,00	217750,00
6	Юни	15215,00	40718,00	69586,00	194422,00
7	Юли	21191,00	56440,00	71010,00	188457,00
8	Август	23621,00	82676,00	70124,00	195021,00
9	Септември	19302,00	512494,00	80133,00	227339,00
10	Октомври	20561,00	53163,00	86456,00	250472,00
11	Ноември	31683,00	125109,00	95158,00	282327,00
12	Декември	44905,00	143059,00	94033,00	336440,00
Общо		**351459,00**	**1454426,00**	**1131547,00**	**3177269,00**

Фигура 2. Месечно разпределение на консумираното електричество за Улично осветление за 2023г.

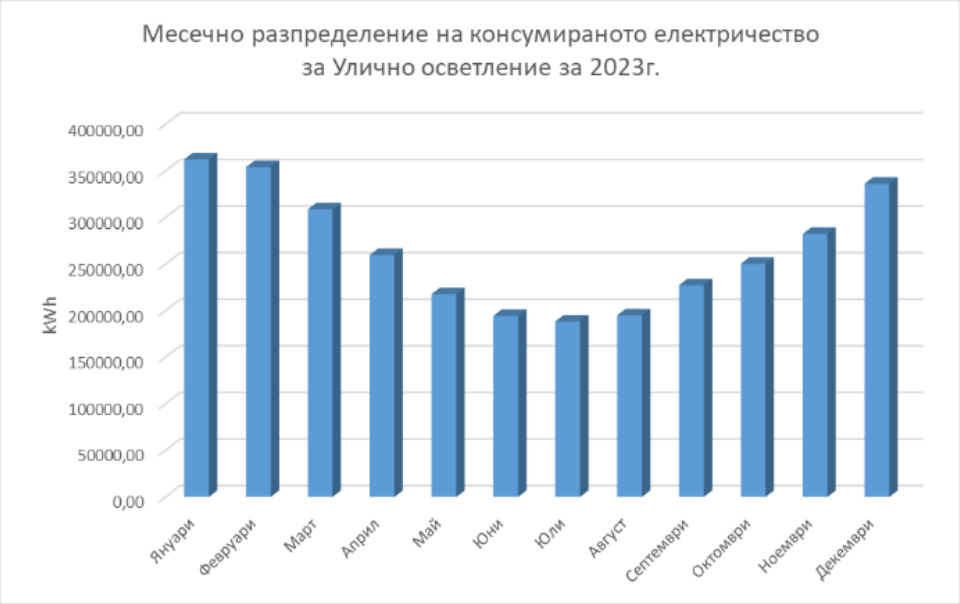

Фигура 3. Месечно разпределение на консумираното електричество за сгради общинска собственост за 2023г.

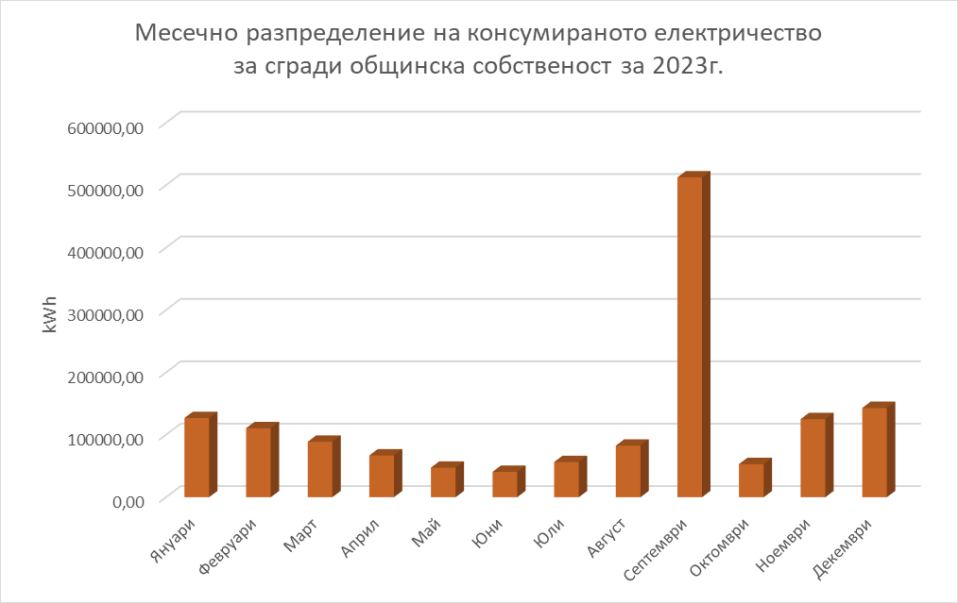

Таблица 4. Общински сгради

ОБЩИНА ВИДИН													
№	име	Електричество						Гориво					
		2021г.		2022г.		2023г.		2021г.		2022г.		2023г.	
		kWh	лв.	kWh	лв.	kWh	лв.	литри	лв.	литри	лв.	литри	лв.
1	Административна сграда ОПСД АП	34668	11950,12	23747,00	11172,47	25507,00	9540,79						
2	Дом за стари хора	50648	16834,44	48254,00	18647,03	5136,00	18209,97	7348	13628,75	7122	18888,06	7814	22338,01
3	Домашен социален патронаж и диетично социална кухня	69665	22074,49	54896,00	24022,85	40082,00	14990,75	1604	2975,1	2196	4605,8	2110	5990,14
4	Център за временно настаняване	11897	3732,76	13504,00	5491,35	16469,00	5841,66						
5	ЗЖ "Надежда"	16004	6426,74	15492,00	7438,60	17103,00	6121,98	212	422,2	364	709,8	398	776,1
6	ЦНСТ "Сбъдната мечта"	29453	10126,16	30753,00	14293,27	40777,00	14744,04						
7	Център за социална рехабилитация и интегрция					78,00	27,34						
Общо		212335	71144,71	186646,00	81065,57	145152,00	69476,53	9164,00	17026,05	9682,00	24203,66	10322,00	29104,25

Фигура 4. Годишно разпределение на консумираното електричество за общински сгради 2021г. - 2023г.

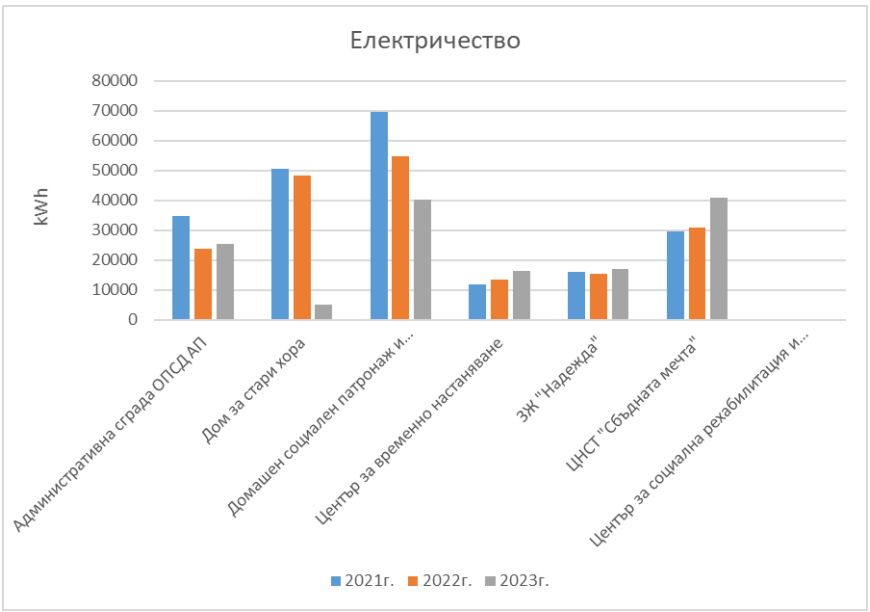

Фигура 5. Годишно разпределение на гориво за общински сгради 2021г. - 2023г.

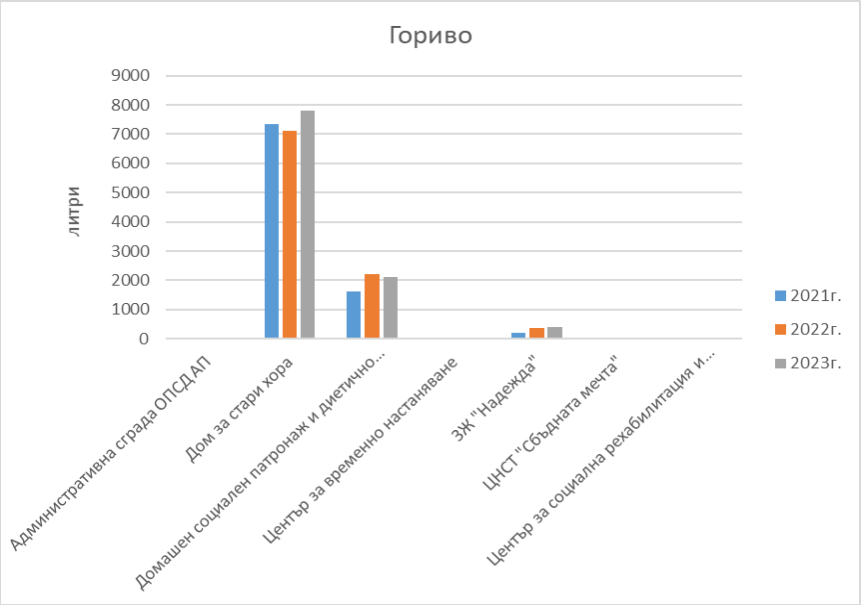

Таблица 5. Разпределение на консумираното електричество за Депо 2021г. - 2023г.

ЕЛЕКТРИЧЕСТВО								
Месец	**2021г.**		**2022г.**		**2023г.**		**2024г.**	
	kWh	**лв. с ДДС**	**kWh**	**лв. с ДДС**	**kWh**	**лв. с ДДС**	**kWh**	**лв. с ДДС**
Януари	14143,00	3394,73	18066,00	9266,71	13741,00	5770,46	11091,00	3273,20
Февруари	11950,00	2890,72	7676,00	3943,45	11475,00	4716,26	6358,00	1596,66
Март	10940,00	2653,24	7513,00	4914,43	9059,00	3074,24	6289,00	1527,95
Април			5266,00	2643,95	7143,00	2292,61	3694,00	905,39
Май	4987,00	1296,79	11547,00	6062,46	10695,00	3024,28	3566,00	1075,99
Юни	5053,00	1306,69	11932,00	6956,66	6681,00	1864,38	6273,00	1959,32
Юли	10735,00	3266,50	12650,00	10588,27	9423,00	2864,39		
Август	11633,00	4161,22	11336,00	12272,40	6290,00	1983,06		
Септември	10717,00	4160,94	9848,00	9407,04	4280,00	1345,96		
Октомври	8406,00	4541,77	6157,00	3706,49	5260,00	1778,54		
Ноември	9618,00	5412,65	6722,00	4493,93	7621,00	2528,86		
Декември	15180,00	8802,65	11197,00	7961,57	9198,00	2511,66		
Общо:	**113362,00**	**41887,90**	**119910,00**	**82217,36**	**100866,00**	**33754,70**	**37271,00**	**10338,51**

Фигура 6

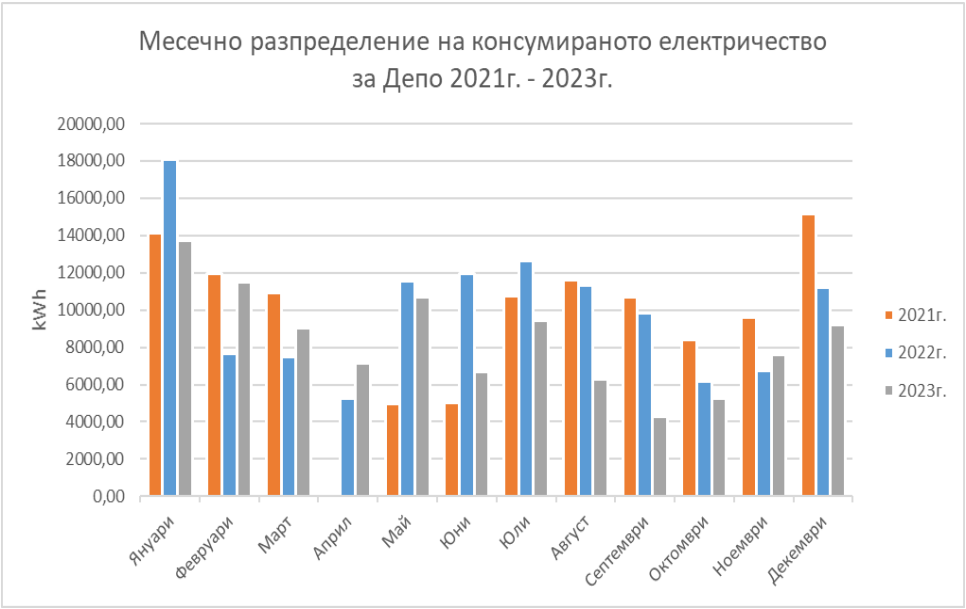

Фигура 7

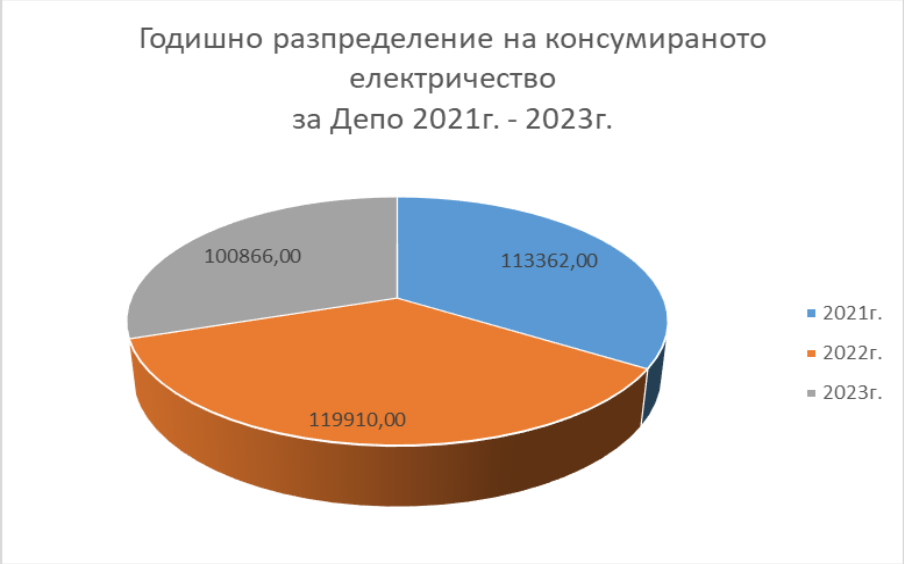

Таблица 6.

Справка за фактурираната електрическа енергия и направените разходи за електрическа енергия и разходваните киловати за периода Януари - Декември 2021 година.	ОП "ПАЗАРИ" гр. Видин - 2021г.		
	Обща сума за плащане в лв. по ф-ри ел енергия:	Изразходвани киловати през периода	Разходи за гориво
Период / месец / година	**лв.**	**к. 2**	**к. 2**
Януари	9 026	34 589	125
Февруари	8 611	30 655	155
Март	6 298	31 032	141
Април	5 240	23 189	140
Май	4 553	19 355	154
Юни	5 724	18 798	161
Юли	3 502	20 715	198
Август	10 893	25 503	198
Септември	10 244	24 682	246
Октомври	6 144	17 930	284
Ноември	18 619	23 984	334
Декември	15 607	29 804	280
ОБЩО:	**104 461**	**300 236**	**2 415**

Фигура 8

Фигура 9

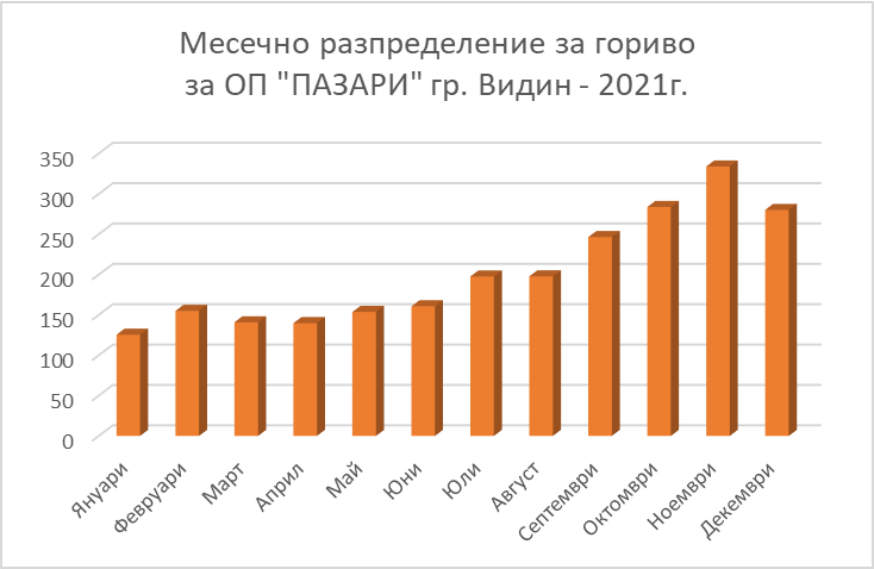

Таблица 7.

Справка за фактурираната електрическа енергия и направените разходи за електрическа енергия и разходваните киловати за периода Януари - Декември 2022 година.	ОП "ПАЗАРИ" гр. Видин - 2022г.		
	Обща сума за плащане в лв. по ф-ри ел енергия:	Изразходвани киловати през периода	Разходи за гориво
Период / месец / година	**к. 1**	**к. 2**	**к. 2**
Януари	26 133	38 647	148
Февруари	5 853	29 767	206
Март	11 163	31 189	229
Април	7 044	20 240	210
Май	5 637	18 683	110
Юни	5 645	19 978	336
Юли	5 214	22 735	228
Август	7 949	22 329	1 057
Септември	6 322	19 666	662
Октомври	4 160	22 323	1 093
Ноември	6 479	19 129	580
Декември	10 214	23 735	908
ОБЩО:	**101 814**	**288 421**	**5 766**

Фигура 10

Фигура 11

Таблица 8.

Справка за фактурираната електрическа енергия и направените разходи за електрическа енергия и разходваните киловати за периода Януари - Декември 2023 година.	ОП "ПАЗАРИ" гр. Видин - 2023г		
	Обща сума за плащане в лв. по ф-ри ел енергия:	Изразходвани киловати през периода	Разходи за гориво/ лева по ф-ри
Период / месец / година	**к. 1**	**к. 2**	**к. 2**
Януари	31 385	33 388	482,99
Февруари	10 105	32 297	122,93
Март	6 888	30 592	171,84
Април	17 415	26 138	130,04
Май	625	20 588	143,24
Юни	7 516	18 695	106,62
Юли	10 163	17 971	112,91
Август	16 375	19 937	190,2
Септември	14 916	19 316	167,71
Октомври	7 607	14 968	241,16
Ноември	4 989	16 060	301,33
Декември	15 651	22 645	154,64
ОБЩО:	**143 634**	**272 595**	**2 326**

Фигура 12

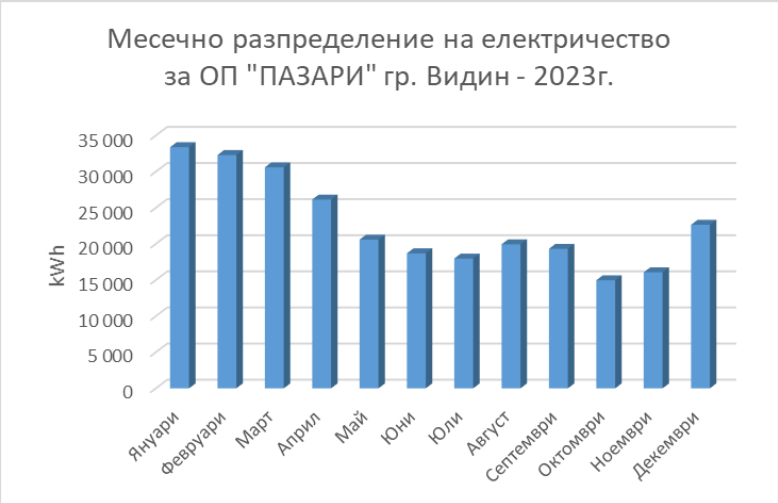

Фигура 13

Таблица 9.

Годишно разпределение на консумираното електричество, kWh за ОП "ПАЗАРИ" гр. Видин 2021г. - 2023г.	
2021г.	**300 236**
2022г.	**288 421**
2023г.	**272 595**

Фигура 14

Таблица 10.

Годишно разпределение на консумираното гориво, литри за ОП "ПАЗАРИ" гр. Видин 2021г. - 2023г.	
2021г.	**2 415**
2022г.	**5 766**
2023г.	**2 326**

Фигура 15

Таблица 11.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ДЕТСКИ ГРАДИНИ - 2021г.			
1	ДГ „Желязко Попниколов“ с филиал „Чучулига” с. Градец	54 051,00	13660,48	1138
2	ДГ ”Детелина” гр. Видин и филиали ”Васил Левски”, гр. Видин и филиал „Детелина“ с. Синаговци	27 403,00	7 626,65	636
3	ДГ "Арабела” с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	53 172,00	12 706,00	1058
4	ДГ ”Славейче гр. Видин” с филиал „Радост” - гр. Видин и филиал кв. „Селище”, гр. Видин	67 210,00	31032	2586
5	ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят"с. Кутово	71 272,00	29057,68	2421
6	ДГ ”Русалка” гр. Видин с филиал „Здравец”- гр. Видин и Филиал „Здравец“ с. Капитановци	72 361,00	25 317,58	2 109
7	ДГ ’’Синчец’’ гр. Видин с филиал ”Вида” гр. Видин	43 218,00	11 907,56	992
8	ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	42 665,51	3740,53	312
9	Детска ясла Слънчев кът“ и Детска млечна кухня	13 185,00	6746,39	562

Фигура 16

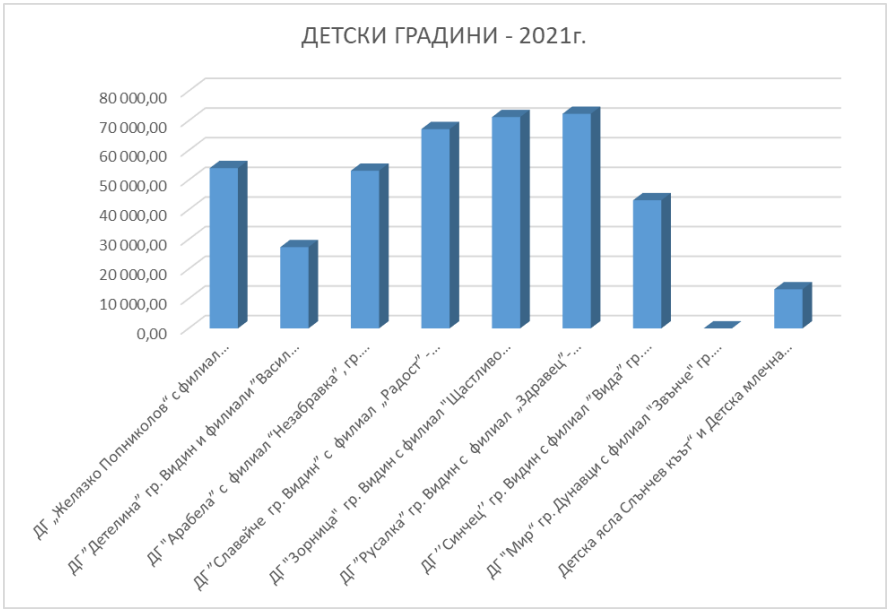

Таблица 12.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА - 2021г.			
1	ОУ"Еп.Софроний Врачански"	24 804,00	7034,52	586
2	ОУ"Св.Климент Охридски"	14 047,00	3 765,04	314
3	ОУ"Иван Вазов"	31 910,00	8 483,08	707
4	СУ "Св.Св.Кирил и Методий"	44 095,00	13 511,28	1126
5	СУ "П.Р.Славейков"	57 663,00	22 281,77	1857
6	ОУ "Любен Каравелов"	56 357,00	15 390.47	1282
7	СУ "Цар Симеон Велики"	130 238,00	31651,19	2637
8	ППМГ "Екзарх Антим I "	53 232,00	16 777,73	1398
9	ГПЧЕ "Йордан Радичков"	32 047,00	10 487,43	874
10	ОУ "Христо Ботев" гр. Дунавци	12 971,00	3 479,85	290
11	ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"- гр.Дунавци	27 426,00	2 764,81	230

Фигура 17

Таблица 13.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕНТРОВЕ - 2021г.			
1	Център за подкрепа за личностно развитие -Градско ученическо Общежитие	39 302	13 120,45	1093
2	Център за подкрепа за личностно развитие – с предмет на дейност кариерно ориентиране и консултиране	8 959	2 220,26	185

Фигура 18

Таблица 14.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ДЕТСКИ ГРАДИНИ - 2022г.			
1	ДГ „Желязко Попниколов“ с филиал „Чучулига” с. Градец	54234	19719,3	1643
2	ДГ ”Детелина” гр. Видин и филиали ”Васил Левски”, гр. Видин и филиал „Детелина“ с. Синаговци	22 914	9 675,17	806
3	ДГ "Арабела” с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	52 688	19 702,50	3237
4	ДГ ”Славейче гр. Видин” с филиал „Радост” - гр. Видин и филиал кв. „Селище”, гр. Видин	68 330	42 815,94	3567
5	ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят"с. Кутово	72 175	34 780,02	2898
6	ДГ ”Русалка” гр. Видин с филиал „Здравец”- гр. Видин и Филиал „Здравец“ с. Капитановци	68 691	45 601,41	3800
7	ДГ ’’Синчец’’ гр. Видин с филиал ”Вида” гр. Видин	46 918	13 735,01	1144
8	ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	56 274,55	36 269,28	3022
9	Детска ясла Слънчев къът“ и Детска млечна кухня	46091	23 660,26	1971

Фигура 19

Таблица 15.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА - 2022г.				
1	ОУ"Еп.Софроний Врачански"	19 517	7998,82	666
2	ОУ"Св.Климент Охридски"	11 866	7 154,43	596
3	ОУ"Иван Вазов"	32 940	12 563,78	1046
4	СУ "Св.Св.Кирил и Методий"	52 861	23 599,52	1966
5	СУ "П.Р.Славейков"	58 052	29 352,75	2446
6	ОУ "Любен Каравелов"	57 706	23 840.25	1986
7	СУ "Цар Симеон Велики"	133 233	52 275,00	4356
8	ППМГ "Екзарх Антим I "	45 793	22 793,78	1899
9	ГПЧЕ "Йордан Радичков"	34 744	18 119,72	1510
10	ОУ "Христо Ботев" гр. Дунавци	11 232	6 705,50	558
11	ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"- гр.Дунавци	15 797	6 976,06	581

Фигура 20

Таблица 16.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕНТРОВЕ - 2022г.				
1	Център за подкрепа за личностно развитие -Градско ученическо Общежитие	57 799	30 507,16	2542
2	Център за подкрепа за личностно развитие – с предмет на дейност кариерно ориентиране и консултиране	7 547	3 976,30	331

Фигура 21

Таблица 17.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ДЕТСКИ ГРАДИНИ - 2023г.			
1	ДГ „Желязко Попниколов“ с филиал „Чучулига” с. Градец	42 837	17 157	1 430
2	ДГ ”Детелина” гр. Видин и филиали ”Васил Левски”, гр. Видин и филиал „Детелина“ с. Синаговци	33 909	12 970	1 081
3	ДГ "Арабела” с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	50 073	19 622	1 635
4	ДГ ”Славейче гр. Видин” с филиал „Радост” - гр. Видин и филиал кв. „Селище”, гр. Видин	70 470	27 764	2 314
5	ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят"с. Кутово	70858	28 022	2 335
6	ДГ ”Русалка” гр. Видин с филиал „Здравец”- гр. Видин и Филиал „Здравец“ с. Капитановци	64 466	23 972	1 998
7	ДГ ’’Синчец’’ гр. Видин с филиал ”Вида” гр. Видин	60 707	22 847	1 904
8	ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	35 123	32 862	2 738
9	Детска ясла Слънчев къът“ и Детска млечна кухня	43 452	16 372	1 364

Фигура 22

Таблица 18.

№	ИНСТИТУЦИЯ	Фактурирана енергия по kWh	Средства по фактура	Средно месечен разход
	ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА - 2023г.			
1	ОУ"Еп.Софроний Врачански"	20 611	9 069	756
2	ОУ"Св.Климент Охридски"	13 543	5509	459
3	ОУ"Иван Вазов"	33988	13624	1135
4	СУ "Св.Св.Кирил и Методий"	46 991	18 617	1 552
5	СУ "П.Р.Славейков"	60 909	23 462	1 955
6	ОУ "Любен Каравелов"	57 441	23 844	1 987
7	СУ "Цар Симеон Велики"	134 459	53 764	4 480
8	ППМГ "Екзарх Антим I "	44 862	25 880	2 157
9	ГПЧЕ "Йордан Радичков"	58 085	22 181	1 848
10	ОУ "Христо Ботев" гр. Дунавци	12 001	4 803	400
11	ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"- гр.Дунавци	13 995	6 062	505

Фигура 23

Таблица 19. Жилищен сектор

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг. застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт. състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
МЖС ГР.ВИДИН, ОБЩИНА ВИДИН, Ж.К."ПАНОНИЯ БЛ.6	област Видин	община Видин	гр. Видин	10971.503.17.1	1988	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	1276,00	9627,00	8011,50	18659,20	268,49	88,64	451,42	157,93	786,14	281,04	2151011,64	710184,34	1256892,19	261851,47	505,10	2002038,16	7,64
ЖИЛ. СГР.-ВИДИН, БЛ. ТИМОК, ВХ. Г	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. ХРИСТО БОТЕВ № 30 бл. ТИМОК вх.Г	1996	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	233,12	2190,48	1637,00	3601,50	175,00	78,73	433,00	217,00	194,00	93,47	286475,00	128895,00	157580,00	20355,00	100,53	139222,00	6,83
ЖИЛ. СГР.-ВИДИН, "СРЕДНА ГОРА"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. СРЕДНА ГОРА № 12	1997	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	240,60	1642,34	1018,05	3468,00	199,00	110,77	396,00	240,00	90,00	50,12	202591,95	112776,95	89815,00	12199,00	39,88	112821,47	9,24
МЖС ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. КРУМ БЪЧВАРОВ бл. 3, ВХ.А, ВХ.Б	1985	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	486,00	3566,00	2692,00	6783,00	315,00	129,66	455,00	217,00	449,00	381,10	847980,00	349061,00	498919,00	32130,00	67,90	338342,00	10,53
МЖС ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ГЕО МИЛЕВ" БЛОК 20, ВХ.А И Б	1983	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	435,54	2968,60	2620,00	6602,30	400,00	133,10	529,00	207,00	401,00	316,60	1048000,00	348725,00	699275,00	43355,00	84,40	356602,00	8,22
МЖС ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "СВЕТИ КИРИЛ" N:2	1983	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	541,64	2866,56	2119,15	5340,30	240,00	89,43	463,00	210,00	576,00	475,70	508596,00	189523,00	319073,00	29356,00	100,30	153300,00	5,22
ЖСК ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ЖК СТРОИТЕЛ-БЛ. 9	1977	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	1091,30	9088,80	7798,00	19651,00	286,00	103,37	443,00	198,00	1474,00	1246,90	2230228,00	806087,00	1424141,00	96840,00	227,10	991573,00	10,23
ЖИЛ. БЛОК-ВИДИН, "БОНОНИЯ", БЛ. 2	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. БОНОНИЯ бл. 2, ВХ.А,Б И В	1987	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	681,00	4845,10	4116,40	10373,00	339,00	124,57	521,00	229,00	903,00	776,10	1395459,60	512794,60	882665,00	57904,00	126,90	488132,00	8,43
ГРАДСКО УЧЕНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. "П.Р.Славейков" № 28	1982	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Общежитие	540,00	2700,00	2458,00	5505,00	232,00	96,78	346,23	37,08	186,87	54,51	570245,92	237887,00	471089,00	112281,85	132,36	814738,69	7,25
ул."Райна Княгиня" 6 гр.Видин	област Видин	община Видин	гр. Видин		1971	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	1213,00	8111,00	6558,00	18034,00	248,00	89,10	402,00	191,00	447,00	282,08	1626384,00	584074,00	1043414,99	80219,63	164,92	982145,99	12,24
жк. Строител бл.10 гр.Видин	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к."Строител" бл.10	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	670,00	6133,00	5461,00	15291,00	288,00	92,50	461,00	206,00	414,00	258,60	1572768,00	504692,00	1066574,00	80935,41	155,40	752910,00	9,30
ж.к "Крум Бъчваров" бл.19 вх.А,Б,В,Г,Д,В,Ж,З,И гр.Видин	област Видин	община Видин	гр. Видин		1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	1823,00	16434,00	15121,00	41583,00	272,00	89,50	443,00	201,00	1120,00	699,42	4112912,00	1353802,00	2763542,00	190880,77	420,58	1984211,00	10,39
МЖС, УЛ. "КНЯЗ БОРИС I" № 11, ВХОД А И Б, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "КНЯЗ БОРИС I" № 11, ВХОД А И Б, ГР. ВИДИН	1968	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	450,12	2243,44	1995,05	4978,72	162,00	58,60	365,00	143,00	168,00	68,74	323198,10	116914,00	206444,96	27540,00	99,26	214295,00	7,78
МЖС, Ж. К. "ПЕТКО КАРАВЕЛОВ", БЛОК 3, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж. К. "ПЕТКО КАРАВЕЛОВ", БЛОК 3, ГР. ВИДИН	1978	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	307,13	1842,00	1419,56	3462,74	156,00	57,10	377,00	148,00	130,00	55,07	221451,36	81307,00	136786,00	19780,00	74,93	196324,00	9,92
МЖС, УЛ. "ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ" № 1, ВХ. А И Б, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ" № 1, ВХ. А И Б	1968	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	343,64	1831,00	1365,46	3253,60	190,00	61,30	345,00	126,00	90,00	36,33	259437,40	83559,00	175769,01	18270,00	53,67	197300,00	10,79
МЖС, УЛ. "САН СТЕФАНО" № 3, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "САН СТЕФАНО" № 3	1974	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	217,38	1080,62	986,34	2413,80	203,00	68,90	340,00	133,00	58,00	26,14	200227,02	68030,00	132118,00	12300,00	31,86	131804,00	10,71
МЖС, УЛ. "ЦАР АСЕН I" № 25, ВХ. А И Б, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ЦАР АСЕН I" № 25, ВХ. А И Б	1975	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	441,77	2208,85	1948,10	4858,76	121,00	53,30	322,00	143,00	161,00	75,11	235720,10	103963,00	131660,00	21360,00	85,89	239348,00	11,20
МЖС, УЛ. "ЦАР ИВАН СРАЦИМИР" № 6, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ЦАР ИВАН СРАЦИМИР" № 6	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	238,98	1185,91	912,55	2305,56	169,00	59,00	468,00	167,00	112,00	39,97	154220,95	53856,00	100276,00	17420,00	72,03	127722,00	7,33

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг. застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт. състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
МЖС, Ж. К. "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ" № 4, ВХ. А И Б, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж. К. "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ" № 4, ВХ. А И Б	1968	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	334,47	1801,95	1641,04	4281,76	191,00	65,10	345,00	139,00	108,00	49,85	313438,64	106662,00	207084,00	20660,00	58,15	202933,00	9,82
МЖС - Ж.К."ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ", БЛ.2, ВХ.А И ВХ.Б	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к."Георги Бенковски", блок 2, вход А и вход Б	1968	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	315,60	1819,86	1757,36	3814,00	127,00	43,14	368,00	126,00	174,00	60,16	223184,72	75797,00	148066,00	28010,00	113,84	211920,17	7,56
МЖС -УЛ.ХАДЖИ ДИМИТЪР №24	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Хаджи Димитър" №24	1997	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	174,20	912,10	700,00	1524,00	206,00	62,90	318,00	118,00	35,00	16,62	144200,00	43992,00	100008,00	9396,40	18,38	119471,30	12,71
МЖС - Ж.К.ХИМИК, БЛ.№29, ВХ.А И Б	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к.Химик, блок №29, вход А и Б	1989	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	503,60	3109,60	1973,00	4420,00	171,00	58,00	268,00	107,00	84,00	41,33	337383,00	114239,00	223087,00	20172,19	42,67	320507,94	15,88
МЖС - ЖК."ПЛИСКА", БЛ.1, ВХ.А И Б	област Видин	община Видин	гр. Видин	жк."Плиска" Блок №1, вход А и вход Б	1980	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	400,00	2177,50	2038,00	4565,00	112,00	41,20	250,00	100,00	117,00	49,25	228256,00	83877,00	143979,00	18940,88	67,75	236526,18	12,48
МЖС - Ж.К."ХРИСТО БОТЕВ", БЛ.№10	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к."Христо Ботев", блок №10, вход А и вход Б	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	431,70	2759,30	1861,00	4003,00	153,00	85,40	296,00	187,00	115,00	79,91	284733,00	158933,00	125207,00	13749,70	35,09	261201,27	18,99
МЖС - УЛ."ГРАДИНСКА" №1А	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Градинска" №1А	1990	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	201,00	1139,00	1051,00	2547,00	96,00	36,00	289,00	108,00	83,00	29,05	100896,00	37915,00	65869,00	13042,06	53,95	204901,00	15,71
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, УЛ. "ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ" № 85, град Видин	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ" №85	1990	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	258,50	1572,25	1499,00	3631,00	195,55	62,38	193,02	72,06	60,90	22,77	293129,45	93527,83	157904,00	43297,80	38,13	230003,63	5,31
МЖС Ж.К. ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ, БЛОК 12, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ, БЛОК 12, ГР. ВИДИН	1964	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	315,65	1879,55	1837,00	4739,50	218,60	56,90	205,03	80,48	79,57	31,24	401570,04	104532,65	105192,00	35014,44	48,33	272747,22	7,78
БЛОК 53АБ	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Владикина" №53, бх.Б, ап.2	1971	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	284,00	1137,00	852,00	1909,00	171,01	48,31	208,69	68,50	37,45	12,30	145700,52	41160,12	104560,00	30747,00	25,15	156375,00	5,08
БЛОК "ДУНАВ"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Пазвантоглу" №8	1965	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	250,00	1614,00	1146,00	2636,00	207,15	43,80	196,26	71,86	47,23	17,32	237393,90	50194,80	172215,20	46500,00	29,91	213771,00	4,59
Жилищна сграда	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Лайош Кошут" №1	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	126,00	630,00	504,00	1461,60	295,40	81,40	215,57	82,89	22,71	8,77	148881,60	41025,60	107855,00	28090,00	13,93	129024,00	4,59
БЛОК "ЗВЕЗДА-2"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ЖК "Петко Каравелов" блок 2	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	307,00	1536,00	1428,00	3244,00	136,40	42,30	233,59	81,22	70,48	24,49	194779,20	60404,40	134415,00	40290,00	45,99	225836,00	5,60
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, Ж.К. "ГЕО МИЛЕВ" БЛОК 21 , ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ГЕО МИЛЕВ" БЛОК 21, вх. А, Б,В, Г	1989	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	822,76	6701,00	6255,00	16462,00	202,54	57,01	226,35	86,33	298,88	114,06	1266900,21	356635,08	910209,00	149228,38	184,82	1097591,11	7,35
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, УЛ. "ИЛЬО ВОЙВОДА № 33, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ИЛЬО ВОЙВОДА № 33	1991	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	247,25	1040,50	1015,80	2543,90	245,39	61,91	216,32	65,94	46,18	14,10	249268,18	62897,32	186371,00	39200,12	32,08	238751,52	6,09
ДОМ ЗА СТАРИ ХОРА - С. КУТОВО	област Видин	община Видин	с. Кутово	с. Кутово, ул. ОСЕМДЕСЕТ И ПЕТА	1975	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Общежитие	485,51	880,15	833,99	2034,94	216,61	72,67	250,60	84,58	54,07	18,32	180646,40	60611,89	122058,68	55303,62	35,75	400390,36	7,23
МЖС Сдружение на собствениците Видин, Христо Ботев - 7	област Видин	община Видин	гр. Видин	ЖК "Христо Ботев" блок 7	1978	Многофамилна жилищна сграда/общежитие	660,00	3960,00	2492,00	7452,00	229,60	58,90	289,84	85,89	152,26	45,24	572163,20	146778,80	425507,00	121280,00	107,02	663418,00	5,47

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг. застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт. състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
МЖС, "СЛАВИЯ", УЛ. ДРАГАН ЦАНКОВ № 2, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. ДРАГАН ЦАНКОВ № 2	1994	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	264,00	1897,00	1149,00	4930,00	191,50	56,10	275,98	94,03	66,94	22,81	220033,50	64458,90	155604,00	45500,00	44,13	284832,00	6,26
МСЖ гр.Видин, Община Видин, "Видин - Бдин 20"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. БДИН вх. В № 20 ап. 24	1964	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	533,00	3455,28	3110,00	7775,00	144,59	43,66	251,25	86,45	164,84	56,80	449659,35	135804,37	313789,67	80474,00	108,04	780710,00	9,70
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, Ж. К. "БЕНКОВСКИ" БЛ. 7, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж. К. "БЕНКОВСКИ" БЛ. 7	1965	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	340,90	1944,40	1372,00	3842,00	202,30	59,39	192,45	88,26	55,68	25,57	277548,74	81492,68	98298,31	22340,00	30,11	333164,00	14,91
МЖС - ГР. ВИДИН, "СЪЕДИНЕНИЕ" БЛОК 2	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "СЪЕДИНЕНИЕ" БЛОК 2	1984	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	296,10	3232,00	2369,00	5480,00	287,16	59,15	214,15	66,14	106,86	33,06	680288,44	140140,25	267050,26	47831,37	73,81	689000,00	14,40
МЖС - ГР. ВИДИН, УЛ. "КРУМ БЪЧВАРОВ" № 15, ВХ В, Г	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "КРУМ БЪЧВАРОВ" № 15	1974	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	400,50	3652,85	3075,00	7086,00	313,82	77,53	189,43	89,74	122,43	58,20	964987,89	238407,66	351537,08	52477,45	64,23	620000,00	11,81
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, Ж.К. "ГЕО МИЛЕВ", БЛ. 24, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ГЕО МИЛЕВ", БЛ. 24	1980	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	1542,00	13119,90	12963,00	29034,00	203,98	63,50	179,77	79,92	491,34	218,67	2644182,37	823188,57	899476,64	152569,23	272,67	2061907,12	13,51
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, УЛ. "ЦАР САМУИЛ" № 6, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ЦАР САМУИЛ" № 6	1974	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	935,35	5785,00	4480,00	10215,00	376,17	76,84	190,53	74,89	179,05	70,69	1685262,66	344253,69	675457,08	81541,18	108,36	901557,98	11,05
МСЖ ГР.ВИДИН, ОБЩИНА ВИДИН, „ПАНОНИЯ 9Б"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. ПАНОНИЯ вх. Б № 9	1986	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	198,93	1528,78	1507,80	4071,00	193,61	46,70	181,79	85,38	57,49	0,29	291922,14	70415,77	219682,61	51637,99	57,20	324559,37	6,28
МСЖ ГР.ВИДИН, ОБЩИНА ВИДИН, „БОНОНИЯ" 31Г	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К.„БОНОНИЯ" 31Г	1995	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	250,38	1936,81	1552,00	4248,80	146,32	48,08	182,25	84,45	59,51	5,82	227082,43	74634,13	152447,73	41518,87	53,69	504167,00	12,14
МЖС ГР. ВИДИН,УЛ.ЦАР АЛЕКСАНДЪР 2 №80,ВХ.А,Б и В	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ.ЦАР АЛЕКСАНДЪР 2 №80,ВХ.А,Б и В	1962	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	830,00	5363,00	5036,60	13095,16	152,30	65,14	290,81	138,66	309,17	147,51	767094,33	328104,27	438995,09	109740,00	161,66	685247,50	6,24
МЖС гр.Видин, община Видин, "Цар Александър II №37"	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. Цар Александър II № 37	1962	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	396,00	1297,00	1230,02	3198,05	293,21	89,66	492,69	175,46	127,81	45,24	360651,70	110289,74	251358,49	58030,00	82,58	283221,40	4,88
МЖС - ГР. ВИДИН, КВ. КАЛЕТО №501, УЛ. РАЙНА КНЯГИНЯ-9	област Видин	община Видин	гр. Видин	КВ. КАЛЕТО №501, УЛ. РАЙНА КНЯГИНЯ-9	1964	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	636,84	3184,36	2382,30	6915,50	93,22	32,01	185,35	70,00	93,23	26,92	222080,39	76271,72	145809,47	36309,90	66,31	660088,33	18,17
МЖС ж.к. Васил Левски бл.7	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. Васил Левски бл.7	1995	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	287,67	1398,92	814,35	2280,18	2731,97	2665,47	185,66	59,56	31,92	7,29	2224783,03	2170629,57	54156,20	18472,50	24,63	337880,90	18,29
МЖС, Бонония 16,вх.Б и вх.В	област Видин	община Видин	гр. Видин	Бонония 16,вх.Б и вх.В	1992	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	470,24	2351,20	2205,48	5954,80	105,47	39,47	212,09	85,75	98,77	31,54	233443,44	87059,12	146385,69	49665,00	67,23	575872,38	11,59
МЖС, ул.Шести септември №13, вх.А, Б, В	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул.Шести септември №13, вх.А, Б, В	1980	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	480,00	3130,00	1972,77	5523,76	104,87	38,82	209,92	82,17	87,44	27,61	206882,42	76594,77	130291,60	43837,70	59,84	630811,84	14,38
МНОГОФАМИЛНА ЖИЛИЩНА СГРАДА, УЛ. "ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ" № 69, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Блок ОПУ-Видин, УЛ. "ЦАР СИМЕОН ВЕЛИКИ" № 69	1979	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	502,55	3570,17	3270,50	7064,30	89,72	35,97	184,53	78,11	127,45	53,97	293441,03	117642,26	175799,72	58739,64	73,48	779203,92	13,26

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг. застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт. състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
МЖС гр.Видин, община Видин, Христо Ботев №32	област Видин	община Видин	гр. Видин	Христо Ботев №32	1976	Многофамилна жилищна сграда/общежитие-Многофамилна	711,70	4228,10	2636,70	6011,70	104,93	39,19	215,12	84,98	119,78	39,41	276658,38	103342,82	173317,60	43108,10	80,37	790186,00	18,33
МЖС ,Ж.К. "ПАНОНИЯ" БЛОК 8, гр.ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ПАНОНИЯ" БЛОК 8	1985	Сгради за образование и наука - училища	1290,00	10575,00	8785,00	24598,00	285,80	94,92	480,00	215,00	844,30	458,76	2510753,00	833893,00	1676860,00	139493,00	385,54	1472862,00	10,55
МЖС, Ж.К. "КРУМ БЪЧВАРОВ" БЛОК 5	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "КРУМ БЪЧВАРОВ" БЛОК 5	1987	Сгради за образование и наука - училища	836,00	5772,00	4571,00	12343,00	313,30	103,37	520,00	231,00	520,40	332,53	1432094,30	472506,30	959588,00	74651,00	187,87	817843,00	10,95
МЖС, Ж.К. "ВИДА" БЛОК 6, ВХ.А,Б И В	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ВИДА" БЛОК 6, ВХ.А,Б И В	1987	Сгради за образование и наука - училища	610,00	6078,00	5116,00	13813,00	294,70	87,57	455,00	193,00	436,80	237,55	1507685,20	448039,20	1059646,00	74109,00	199,25	812763,00	10,96
МЖС, Ж.К. "ВИДА" БЛ.5	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. "ВИДА" БЛ.5, ВХ.А,Б И В"	1974	Сгради за образование и наука - училища	578,00	5702,00	4707,00	13181,00	303,90	96,30	488,00	220,00	392,54	244,97	1430457,30	453296,30	977161,00	71528,00	147,57	782424,00	10,93
МЖС, Ж.К. ВИДА БЛОК 3	област Видин	община Видин	гр. Видин	Ж.К. ВИДА БЛОК 3	1971	Сгради за образование и наука - училища	609,00	6060,00	5093,00	13751,00	275,00	86,58	479,00	206,00	491,38	259,98	1400575,00	440955,00	959620,00	77636,00	231,40	814329,00	10,48

Фигура 24

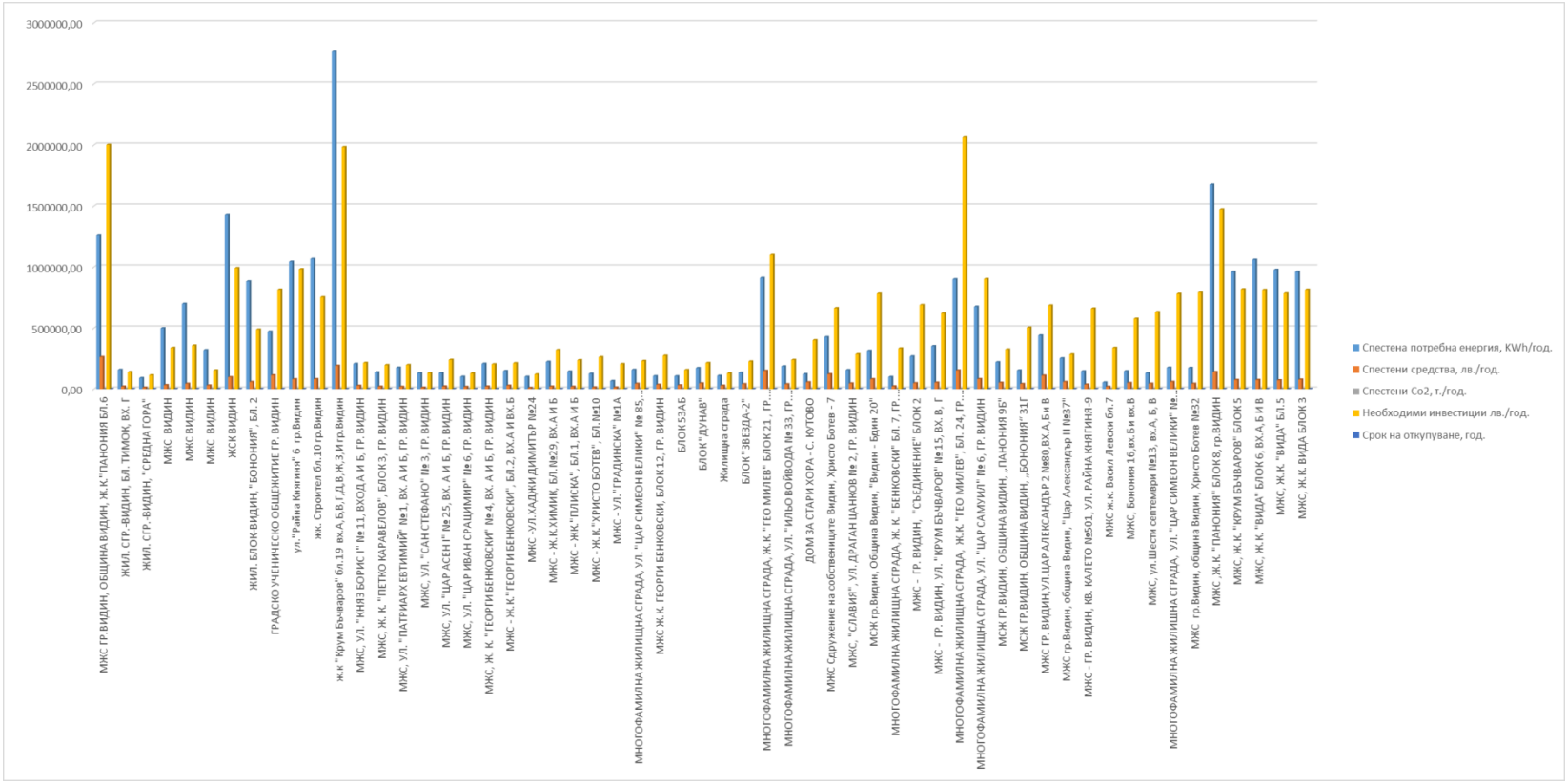

Таблица 20. Публичен сектор

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг.застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт.състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
МБАЛ "СВ. ПЕТКА"-ПУЛМО-ФТИЗИАТРИЯ, ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	гр.ВИДИН	1943	Сгради в областта на здравеопазването	368,00	1450,00	1088,70	3467,00	106,00	106,00	199,00	0,00	115,00	115,00	115402,20	115402,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
МБАЛ "СВЕТА ПЕТКА"-ВИДИН, КОЖНО-ВЕНЕРОЛОГ. ОТДЕЛЕНИЕ	област Видин	община Видин	гр. Видин	гр.ВИДИН	1914	Сгради в областта на здравеопазването	583,00	665,00	583,00	2210,00	151,00	151,00	235,00	0,00	61,00	61,00	88033,00	88033,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
МБАЛ ВИДИН-НЕФРОЛОГИЯ ,ХЕМОДИАЛИЗА, ПСИХИАТРИЯ	област Видин	община Видин	гр. Видин	гр.ВИДИН	1908	Сгради в областта на здравеопазването	1026,00	2634,00	2052,00	7518,00	131,00	131,00	222,00	0,00	221,00	221,00	268812,00	268812,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ПМГ "ЕКЗАРХ АНТИМ- I"	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. КНЯЗ БОРИС-25	1970	Сгради за образование и наука - училища	0,00	0,00	0,00	0,00	208,00	0,00	260,00	100,00	255,00	95,00	0,00	0,00	601795,00	298545,00	160,00	858358,00	2,87
МЛАДЕЖКИ ДОМ	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. ПАЗАРСКА 2	1971	Сгради в областта на културата и изкуството	1142,00	2939,00	2939,00	8479,00	258,00	74,53	774,00	119,00	518,00	148,00	758262,00	219050,00	539212,00	417052,00	370,00	723041,00	1,73
ОМВ ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР - ПАНОНИЯ - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	БУЛ. "ПАНОНИЯ"	2001	Сгради в областта на търговията,обществен ото хранене,услугите	246,00	246,00	246,00	965,00	483,00	483,00	1450,00	1450,00	162,00	162,00	118818,00	118818,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК - ФИЛИАЛ ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. СИМЕОН ВЕЛИКИ-68А	0	Сгради за административно обслужване	454,00	1362,00	968,00	2245,00	139,00	139,00	195,00	0,00	0,00	0,00	134552,00	134552,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ПРОФЕС. ТЕХН. ГИМНАЗИЯ - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. БДИН-66	1962	Сгради за образование и наука - училища	1876,00	6537,00	3514,00	12285,00	143,00	59,24	181,00	87,00	172,00	79,04	502502,00	208196,00	294306,00	86407,00	92,96	374860,00	4,33
СГРАДА НА ДЪРЖАВЕН АРХИВ - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. КНЯЗ БОРИС - 27	1925	Сгради за административно обслужване	625,15	1845,30	901,80	3711,00	216,00	83,53	647,00	252,00	133,00	51,41	194788,80	75334,80	119454,00	19500,00	81,59	166505,00	8,53
ХИПЕРМАРКЕТ "КАУФЛАНД" - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	БУЛ. ПАНОНИЯ 43	2009	Сгради в областта на търговията,обществен ото хранене,услугите	4793,00	4793,00	4345,00	30938,00	224,00	224,00	538,00	538,00	628,00	628,00	973280,00	973280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
АДМИН. СГР. НА ОБЩИНА ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ПЛ. "БДИНЦИ" №2	1970	Сгради за административно обслужване	845,00	7363,00	6589,00	16748,00	184,00	42,58	347,00	57,00	993,00	229,88	1212376,00	280612,00	931764,00	279531,00	763,12	2776366,00	9,93
ТП НА НОИ - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. ПАЗАРСКА 4	1980	Сгради за административно обслужване	885,00	2573,70	2096,70	5744,00	183,00	94,63	548,00	283,00	314,00	162,30	383696,10	198426,10	185270,00	40759,00	151,70	103567,00	2,54
ПГ ПО ТУРИЗЪМ "МИХАЛАКИ ГЕОРГИЕВ" - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. ГЛАДСТОН 42	1969	Сгради за образование и наука - училища	699,00	2787,00	2508,80	6600,50	118,00	59,44	158,00	89,00	197,00	100,70	296038,40	149131,40	146907,00	27649,00	96,30	244895,00	8,85
АДМИН СГРАДА НА ИО - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ЮЖНА ПРОМ ЗОНА 42	1979	Сгради за административно обслужване	1332,40	3336,00	3336,00	10484,90	108,00	54,71	324,00	164,00	295,00	149,41	360288,00	182525,00	177763,00	194705,60	145,59	267934,60	1,37
СУПЕРМАРКЕТ "ЛИДЛ" - ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. АКАД. СТ. МЛАДЕНОВ 20	2009	Сгради в областта на търговията,обществен ото хранене,услугите	1387,00	1387,00	1384,00	5056,00	338,00	313,81	974,00	895,00	370,00	339,70	467792,00	434319,00	33473,00	6761,00	30,30	28486,00	4,21
ОУ "ЕПИСКОП СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ", ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	кв. "Нов път", ул."Бачо Киро" №10	1970	Сгради за образование и наука - училища	649,00	3207,00	2580,00	6027,00	140,97	34,43	173,41	14,89	113,20	20,05	363696,92	88830,00	322449,00	94609,98	93,15	685931,00	7,25
МБАЛ "СВЕТА ПЕТКА" ВИДИН - ОСН. КОРПУС	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. ЦАР СИМЕОН 119	1964	Сгради в областта на здравеопазването	2705,00	14202,00	14202,00	40164,00	96,00	96,00	211,00	0,00	1764,00	1764,00	1363392,00	1363392,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ" МВР СОФИЯ, БУЛ. "КНЯГИНЯ МАРИЯ ЛУИЗА" № 46	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ГЕО МИЛЕВ" № 30	1970	Сгради за административно обслужване	665,00	1330,00	1330,00	4309,00	222,00	120,70	323,00	195,00	109,00	72,89	295260,00	160446,00	135219,00	25360,91	36,11	157499,67	6,21
ДЕТСКА ЯСЛА 2	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ ДИМИТЪР ЦУХЛЕВ 44	1972	Сгради за образование и наука - детски градини	1514,27	2183,55	1523,18	4302,24	359,00	31,10	1077,00	93,00	448,00	42,97	546821,62	47428,00	494530,00	103850,00	405,03	496579,00	4,78
ЛИДЛ F 823 СУПЕРМАРКЕТ ГР.ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул.Акад.Стефан Младенов 20	2009	Скала с индивидуални граници на класовете	1632,00	1632,00	1591,00	6122,00	371,00	371,17	1090,00	1090,00	473,00	473,00	590261,00	590504,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА НА БЧК ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ "КНЯЗ БОРИС "4	1908	Сгради за административно обслужване	150,00	460,46	460,00	1604,00	31,00	30,76	92,00	92,00	11,00	11,00	14260,00	13414,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА ГР.ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул."Дунавска" № 14	1980	Сгради за административно обслужване	572,00	2870,90	2665,13	6245,47	174,47	105,45	299,00	214,00	207,13	150,91	464985,23	281037,60	183952,51	26803,20	56,22	379283,30	14,15
ГПЧЕ "ЙОРДАН РАДИЧКОВ"	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. П.Р. СЛАВЕЙКОВ-28	1975	Сгради в областта на културата и изкуството	2611,30	8352,87	7985,90	22070,00	94,40	41,44	170,00	84,00	721,47	399,47	753868,96	331012,96	422856,00	38925,00	322,00	383749,00	9,85
СГРАДА НА ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР "НИКРА"	област Видин	община Видин	гр. Видин	УЛ. "ПАЗАРСКА" №1	1965	Сгради в областта на търговията,обществен ото хранене,услугите	1361,13	2847,76	1486,63	11090,48	463,00	206,40	705,46	305,92	159,25	65,93	688309,69	306924,00	301606,00	50205,07	93,32	698777,45	13,91
ДЕТСКА ГРАДИНА "Арабела", гр. Видин	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. "Любен Порчелов" № 2	1971	Сгради за образование и наука - детски градини	554,00	924,00	906,00	2674,00	115,50	61,16	142,68	12,80	32,66	6,86	104643,54	55414,04	85451,94	50624,31	25,80	253626,24	5,00

Наименование	Област	Община	Населено място	Адрес	Година на въвеждане в експлоатация	Тип	ЗП, m2	Разг.застр. площ, m2	Отопляема площ, m2	Отопляем обем, m3	Потребна енергия акт. състояние, KWh/m2	Потребна енергия след ECM, KWh/m2	Първична акт. състояние, KWh/m2	Първична след ECM, KWh/m2	Емисии CO2	Генерирани CO2 след ECM, т./год	Потребна енергия акт.състояние, KWh/год.	Потребна енергия след ECM, KWh/год.	Спестена потребна енергия, KWh/год.	Спестени средства, лв./год.	Спестени Co2, т./год.	Необходими инвестиции лв./год.	Срок на откупуване, год.
ДЕТСКА ГРАДИНА "РУСАЛКА", ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. "СВЕТИ РОМЕЛ ВИДИНСКИ" № 78	1975	Сгради за образование и наука - детски градини	1200,00	2249,00	2212,00	5300,00	111,41	50,08	147,37	13,61	80,43	19,94	246436,27	110781,31	197126,07	118104,22	60,49	791449,55	6,70
ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА", ДЕТСКА ЯСЛА „СЛЪНЧЕВ КЪТ" И ДЕТСКА КУХНЯ, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ул. „Цар Симеон Велики" № 68, 68А, 68Б	1970	Сгради за образование и наука - детски градини	780,72	2342,16	2340,00	7400,00	101,36	57,68	140,88	15,07	80,01	25,72	237171,17	134992,18	174658,72	105595,45	54,29	531620,76	5,03
ГРЕБНА БАЗА, ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	Гребна база	1974	Сгради за спорт	2249,00	3323,00	3323,00	10764,48	217,47	23,43	497,56	53,90	349,37	55,35	722646,16	77874,51	604978,53	382659,47	294,02	1378512,10	3,60
СПОРТНА ЗАЛА КЪМ СТАДИОН "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ", ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. "Александър Стамболийски"	1974	Сгради за спорт-Зала	2249,00	3323,00	3323,00	10764,48	422,85	64,45	972,56	97,50	335,28	189,60	1405140,52	105151,81	299769,23	193622,47	145,69	975032,15	5,03
ДЕТСКА ГРАДИНА "СИНЧЕЦ", ГР. ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ж.к. "КРУМ БЪЧВАРОВ", ул. "РАЙКО ЖИНЗИФОВ" № 26	1975	Сгради за образование и наука - детски градини	964,00	1681,00	1632,00	4250,00	136,30	57,17	165,76	13,12	68,73	13,35	222441,60	93304,66	186619,00	109213,61	55,37	597797,28	5,47
ПГ "проф. д-р А. ЗЛАТАРОВ" производствен корпус, ВИДИН	област Видин	община Видин	гр. Видин	ЮЖНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА	1969	Сгради за образование и наука - училища	1470,00	1829,00	1829,00	6794,00	112,65	45,98	232,21	31,33	89,74	34,05	206035,02	84097,42	114586,00	74470,00	55,69	751329,00	10,08
ВИЛНА СГРАДА, С. СИНАГОВЦИ	област Видин	община Видин	с. Синаговци	ВИЛНА СГРАДА, С. СИНАГОВЦИ	2014	Сгради за административно обслужване	0,00	153,00	128,00	0,00	110,00	110,00	175,00	0,00	2,00	2,00	14080,00	14080,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Фигура 25

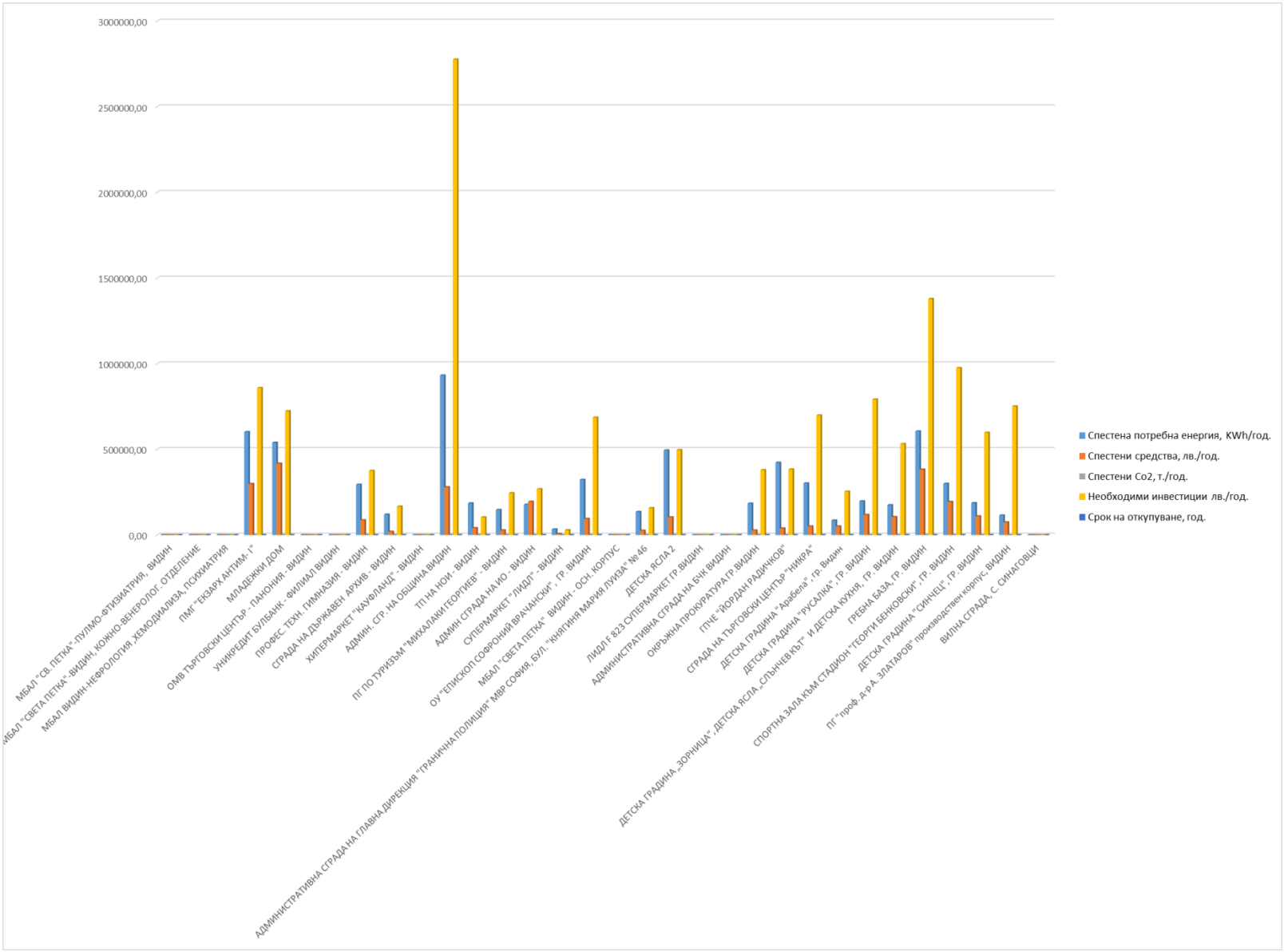
3000000,00
2500000,00
2000000,00
1500000,00
1000000,00
500000,00
0,00
Спестена потребна енергия, KWh/год.
Спестени средства, лв./год.
Спестени Co2, т./год.
Необходими инвестиции лв./год.
Срок на откупуване, год.
МБАЛ "СВ. ПЕТКА" -ПУЛМО-ФТИЗИАТРИЯ, ВИДИН
МБАЛ "СВЕТА ПЕТКА"-ВИДИН, КОЖНО-ВЕНЕРОЛОГ. ОТДЕЛЕНИЕ
МБАЛ ВИДИН-НЕФРОЛОГИЯ, ХЕМОДИАЛИЗА, ПСИХИАТРИЯ
ПМГ "ЕКЗАРХ АНТИМ- I"
МЛАДЕЖКИ ДОМ
ОМВ ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР - ПАНОНИЯ - ВИДИН
УНИКРЕДИТ БУЛБАНК - ФИЛИАЛ ВИДИН
ПРОФЕС. ТЕХН. ГИМНАЗИЯ - ВИДИН
СГРАДА НА ДЪРЖАВЕН АРХИВ - ВИДИН
ХИПЕРМАРКЕТ "КАУФЛАНД" - ВИДИН
АДМИН. СГР. НА ОБЩИНА ВИДИН
ТП НА НОИ - ВИДИН
ПГ ПО ТУРИЗЪМ "МИХАЛАКИ ГЕОРГИЕВ" - ВИДИН
АДМИН СГРАДА НА ИО - ВИДИН
СУПЕРМАРКЕТ "ЛИДЛ" - ВИДИН
ОУ "ЕПИСКОП СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ" , ГР. ВИДИН
МБАЛ "СВЕТА ПЕТКА" ВИДИН - ОСН. КОРПУС
АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ "ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ" МВР СОФИЯ, БУЛ. "КНЯГИНЯ МАРИЯ ЛУИЗА" №46
ДЕТСКА ЯСЛА 2
ЛИДЛ Г 823 СУПЕРМАРКЕТ ГР. ВИДИН
АДМИНИСТРАТИВНА СГРАДА НА БЧК ВИДИН
ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА ГР. ВИДИН
ГПЧЕ "ЙОРДАН РАДИЧКОВ"
СГРАДА НА ТЪРГОВСКИ ЦЕНТЪР "НИКРА"
ДЕТСКА ГРАДИНА "Арабела" , ГР. Видин
ДЕТСКА ГРАДИНА "РУСАЛКА" , ГР. ВИДИН
ДЕТСКА ГРАДИНА „СЪНЧЕВ КЪТ" И ДЕТСКА КУХНЯ, ГР. ВИДИН
ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА" , ДЕТСКА ЯСЛА „СЪНЧЕЦ" , ГР. ВИДИН
ГРЕБНА БАЗА, ГР. ВИДИН
СПОРТНА ЗАЛА КЪМ СТАДИОН "ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ" ГР. ВИДИН
ДЕТСКА ГРАДИНА "СИНЧЕЦ" , ГР. ВИДИН
ПГ "проф. д-р А. ЗЛАТАРОВ" производствен корпус, ВИДИН
ВИЛНА СГРАДА, С. СИНАГОВЦИ

4 Цел и обхват

ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕЛИ

Енергиен съюз – предложение на ЕК: Цялостна промяна на начините за производство, транспортиране и разходване на различните видове енергия.

Петте измерения на Енергийния съюз:

- Енергийна сигурност, солидарност и доверие;

- Вътрешен енергиен пазар;

- Енергийна ефективност;

- Декарбонизация на икономиката;

- Научни изследвания и иновации.

НАЦИОНАЛНИ ЦЕЛИ

Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г. определя националните общи и конкретни цели в следните измерения:

Измерение „Декарбонизация“

Измерение„ Енергийна ефективност“

Измерение „Енергийна сигурност“

Измерение „Вътрешен енергиен пазар“

Измерение „Научни изследвания, иновации и конкурентоспособност“

Определените национални цели са за постигане на 27,89% намаление на потреблението на първична енергия и 31,67% намаление на крайното потребление на енергия до 2030 г.

Дългосрочната национална стратегия е систематизиран целеви инструмент, чрез който се очертава визията за обновяване на сградния фонд на Република България до 2050 г., стратегическите цели за постигане на желаната визия, приоритетите в обхвата на всяка стратегическа цел, предвидените мерки и политики по идентифицираните приоритети и индикаторите за измерване на постигнатите резултати за периода 2021-2030 г.

ВИЗИЯ:

Сграден фонд на Република България, обновен и декарбонизиран до 2050 г., който осигурява високо качество на живот в здравословна, безопасна, енергийно ефективна, модернизирана и високотехнологична среда на обитаване, основана на комплекс от обвързани фактори, като активно участие на потребителите за ефективното използване на енергия,

управление на производството и потреблението на енергия в сградата и професионално управление на сградния фонд.

Определените национални цели са за обновяване на 60% от жилищния фонд и на близо 17% от нежилищния фонд в страната до 2050 г.

Проектът на План за устойчивост и възстановяване на Република България в СТЪЛБ 2: ЗЕЛЕНА БЪЛГАРИЯ, ключова област „Кръгова и нисковъглеродна икономика“ определя:

Основната цел на този компонент е намаляването на енергийната интензивност на икономиката и спомагането на зеления преход посредством предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност на жилищните, промишлените и публичните сгради. От ключово значение ще е модернизирането на дейностите по планиране, управление и поддръжка на електропреносната мрежа на страната, както и завършването на осъществяваната реформа в пазара на електроенергия в посока пълна либерализация на търговията.

Планираните реформи и инвестиции са за:

• Програма за енергийна ефективност с четири компонента:

- жилищен сграден фонд – индикативен ресурс 1 728 млн. лв.

- държавни и общински сгради – индикативен ресурс 417,5 млн. лв.

- промишлени сгради – индикативен ресурс 282,2 млн. лв.

- системи за външно изкуствено осветление – индикативен ресурс 452,3 млн. лв.

• Създаване на национален фонд за декарбонизация

• Дигитална трансформация и развитие на информационните системи и системите в реално време на Електроенергийния системен оператор в условията на нисковъглеродна енергетика – общ планиран ресурс 511 млн. лв. с период на изпълнение 2021-2026 г.

Структурирането на рамката на Интегрираната програма за енергийна ефективност, включена в проекта на Национален план за възстановяване и устойчивост, е базирана на натрупания опит. По отношение на многофамилните жилищни сгради ще се разчита на модела на Националната програма за енергийна ефективност.

За част от многофамилните жилищни сгради има информация за състоянието и необходимите мерки за обновяването им. За други ще трябва да се потърси допълнителна информация с цел приоритизиране на тези, които ще имат най-голям принос за повишаване на енергийната ефективност и най-сериозна необходимост от гледна точка на конструктивно състояние. Приоритизация ще бъде направена и на еднофамилни къщи, каквито също се предвижда да бъдат финансирани.

Освен на жилищни, в програмата се предвижда също повишаване на енергийната ефективност на публични и промишлени сгради и на уличното осветление.

Повишаването на енергийната ефективност на жилищните и на публичните сгради ще има голям ефект върху икономиката. При публичните ще се цели постигане на енергиен клас „А“ с еднократно финансиране, като така се очаква по-бързо изпълнение на заложените цели. При проектите за обновяване на жилищни сгради ще внедряват мерки, чрез които да се постига клас „А“ или „В“, а не само „С“, както досега.

При промяната на външното осветление се предвижда да се изпълняват различен тип мерки, чрез които да се облагороди уличното пространство и по този начин да се осигури по-добър стандарт на живот, както и да се осигури безплатен достъп до интернет и по-висока сигурност. Предвиждат се интелигентни системи, чрез които да се постигне по-висок ефект при управлението на разходите.

Главната стратегическа цел на програмата:

Намаляване на потреблението на енергия в община Видин, чрез система от мерки за енергийна ефективност и балансирано оползотворяване на местните ресурси на основата на съвременни технологии за постигане на значителна икономия на енергия от 5 GWh до 2027 г.

ПРИОРИТЕТИ:

П1: Подобряване на енергийното управление на територията на община Видин, чрез намаляване разходите за енергия, внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки в обществения, частния и бизнес сектор.

П2: Подобряване на екологичната обстановка в общината, чрез методите на енергийната ефективност, балансирано оползотворяване на местния потенциал от възобновяеми енергийни източници и намаляване на вредните емисии в атмосферата.

П3: Създаване на единна информационна система за енергопотреблението на общинските обекти и повишаване на местния капацитет и информираност на гражданите за икономия на енергия, наблюдение и контрол на енергийната ефективност.

Специфични цели:

1. Подобряване на енергийните характеристики на общински сгради;

2. Повишаване на енергийната ефективност на жилищни сгради;

3. Повишаване на енергийната ефективност на стопански сгради;

4. Повишаване капацитета на местната власт в областта на ЕЕ;

5. Повишаване информираността на гражданите и бизнеса за ЕЕ.

Така формулираните цели могат да бъдат постигнати с реализацията на конкретни проекти, дейности, мерки и инвестиции от страна на обществения, частния и бизнес секторите в общината. Важен момент е да се постигне намаляване на брутното крайно потребление на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане; да се ограничи потреблението на горива в транспорта и да се внедрят високоефективни технологии от ВИ.

Поставените цели ще се изпълняват с отчитане на динамиката и тенденциите в развитието на европейското и българското законодателство по енергийна ефективност, насърчаване използването на енергия от ВИ и пазарните условия.

В тази връзка настоящата Програма е динамичен документ и ще бъде отворена за изменение и допълнение по целесъобразност през новия програмен период до 2034 г.

5 Избор на дейности и мерки

Това е най-важният етап от разработването на Програмата за енергийна ефективност (ПЕЕ) на община Видин до 2034 г. От правилния избор на проекти, мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление зависи успешното и ефективно изпълнение на ПЕЕ.

Средните периоди на откупуване за най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки (ECM) са представени на следващата диаграма:

Средни периоди на откупуване на най-често препоръчвани енергоспестяващи мерки

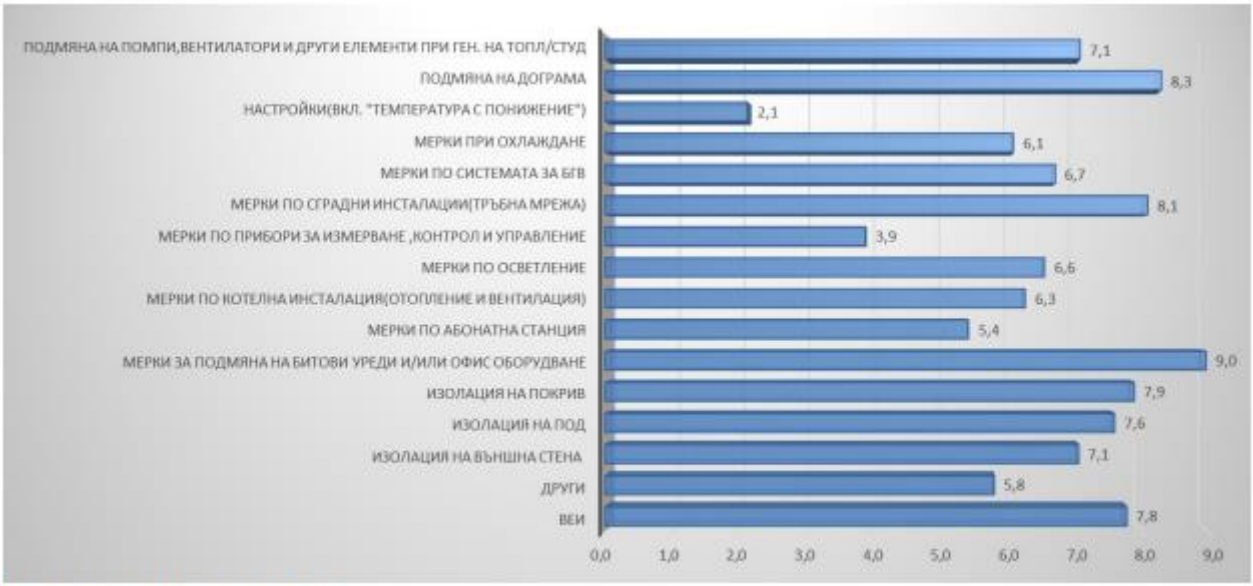

Източник: НИС на АУЕР

Първоначално се определят обектите, в които ще бъдат предприети мерки за намаляване на енергийната консумация. След това се пристъпва към избор на конкретни дейности и мерки, които ще бъдат предприети в определените обекти. На тази основа е важно да се прецени рационалността от обединяване и групиране на мерки и обекти с цел по-лесното планиране и изпълнение на група сходни дейности за енергийна ефективност. Това ще улесни кандидатстването за финансиране за тяхното изпълнение от различни фондове и европейски програми. Изборът на обекти, дейности, мерки и проекти следва да бъде направен на база технико-икономически анализи на потенциала за намаляване на енергийното потребление след тяхното реализиране. Също така при избора е необходимо да бъдат взети предвид срокът на възвръщаемост на вложените инвестиции, прилагане на ефективни технологии в съответната област, както и следните особености:

- достъпност на избраните мерки и дейности;
- степента на амортизация на обектите и инсталациите;
- ниво на точност при определяне на необходимите инвестиции;
- проследимост на резултатите от въвеждане на мерки и дейности за ЕЕ;

- ясни контролни механизми за вложените бюджетни средства;
- възможност за мултиплициране на резултатите от използването на избраните мерки и дейности в други обекти със значителна енергийна консумация.

Най-често залаганите мерки за намаляване на енергийната консумация са свързани с подобряване на техническите показатели на ограждащите конструкции на обектите - изолация на външни стени, подове и покриви, както и подмяна на дограма. Чрез използване на съвременни изолационни материали и дограми, изброените мерки водят до понижаване коефициента на топлопреминаване през външните ограждащи конструкции и до намаляване степента на инфилтрация до стойности, съобразени с изискванията за енергийна ефективност. Следващите по значимост мерки са подобряване функционирането на котелни инсталации и абонатни станции, чрез цялостната им подмяна или подмяна на елементи от тях. Веднага след тях се нарежда мярката за подобряване работата на сградните инсталации за отопление, топла вода и вентилация. Това включва частична реконструкция или цялостна подмяна на инсталациите – отоплителни тела, помпи, вентилатори, арматура и тръбна мрежа (вкл. изолация), въвеждане на автоматика и др. Останалите мерки не са предписвани често, но и те от своя страна също водят до сериозна икономия на енергия.

Отделните енергоспестяващи мерки в сгради оказват различно влияние върху икономията на енергия, което е онагледено на долната диаграма:

Спестена енергия в % от въвеждане на различни енергоспестяващи мерки

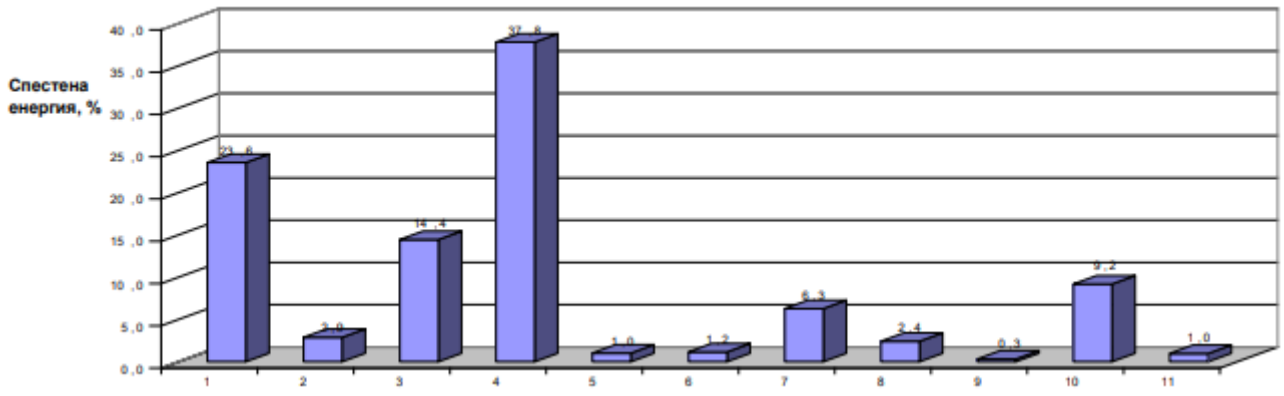

Легенда: 1 - Изолация на външни стени; 2 - Изолация на под; 3 - Изолация на покрив; 4 - Подмяна на дограма; 5 - ЕСМ по осветление; 6 - ЕСМ по абонатни станции; 7 - ЕСМ по котелни стопанства; 8 - ЕСМ по прибори за измерване, контрол и управление; 9 - Настройки (вкл. „температура с понижение”); 10 - ЕСМ по сградни инсталации; 11 - Други (въвеждане на система за енергиен мениджмънт и т.н.)

Най-често залаганите мерки за намаляване на енергийната консумация са свързани с подобряване техническите показатели на ограждащите конструкции на обектите - изолация на външни стени, подове и покриви, както и подмяна на дограма.

Чрез използване на съвременни изолационни материали и дограми, изброените мерки водят до понижаване коефициента на топлопреминаване през външните ограждащи конструкции и до намаляване степента на инфилтрация до стойности, съобразени с изискванията за енергийна ефективност.

Следващите по значимост мерки са подобряване функционирането на котелни инсталации и абонатни станции, чрез цялостната им подмяна или подмяна на елементи от тях.

Веднага след тях се нарежда мярката за подобряване работата на сградните инсталации за отопление, топла вода и вентилация. Това включва частична реконструкция или цялостна подмяна на инсталациите – отоплителни тела, помпи, вентилатори, арматура и тръбна мрежа (вкл. изолация), въвеждане на автоматика и др.

Останалите мерки не са предписвани често, но и те, от своя страна, също водят до сериозна икономия на енергия.

Изпълнението на мерките за енергийна ефективност може да се обвърже с препоръките в заключителните доклади от проведените енергийни обследвания на сградите общинска собственост. При обновяването на тези сгради освен мерки по подобряване на топлинната изолация, след доказване на икономическата ефективност, могат да се включат и мерки за въвеждане на слънчеви колектори и заместване на съществуващо отопление с такова, базирано на ВЕИ или други енергоефективни източници.

Различните енергоспестяващи мерки в сгради оказват различно влияние върху икономиите на енергия, средства и емисии.

5.1. Възможни мерки

5.1.1. Енергоспестяващи мерки

Разработените комбинации на ECM са подчинени на условието, че мерките прилагани върху сградите трябва да осигуряват равноправна конкуренция между различните технологии при спазване на принципите и законодателството за свободно движение на стоки и услуги на европейския пазар.

От друга страна съгласно българското законодателство мерките за енергийната ефективност следва да са съобразени с предназначението на сградата и да отговарят на изискванията на наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ, което означава да водят до проверимо,

измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност при крайните потребители на енергия.

За целите на настоящата програма е извършен анализ на примерни единични мерки за енергоспестяване в сградите, препоръчани от институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз, в т.ч. препоръки на ЕК за установяване на изисквания към сградните инсталации (член 8, параграф 1 от ДЕХС).

Примерен списък от мерки:

5.1.1.1. Мерки по конструкцията на сградата

- Цялостно полагане или надграждане на съществуваща топлинна изолация на стените на съществуващи сгради
- Цялостно полагане или надграждане на съществуваща топлинна изолация на покривите на съществуващи сгради
- Топлинно изолиране на същите елементи на покрива в съществуващи покриви на сгради
- Топлинна изолация на съществуващ под на приземния етаж в съществуваща сграда
- Увеличение на топлинната инертност на строителната конструкция чрез използване на изложени на лъчиста енергия масивни строителни материали в пространството на сградите (Забележка: може да се приложи само при някои видове климатични условия).
- Монтиране на прозорци и врати с добри топлоизолационни свойства за зимен период
- По-добро засенчване срещу слънчевото греене (с неподвижни или подвижни сенници с ръчно или автоматично задвижване, или със селективни покрития на прозорците)
- По-добро уплътняване срещу инфилтрацията на въздух (максималното уплътняване, възможно при съответното състояние на техниката).
- Ориентация на сградата и изложеност на слънчевото греене (тази мярка е приложима само за новостроящи се сгради)
- Промяна на съотношението между прозрачните и непрозрачните повърхности (оптимизация на процента на остъкляване)
- Отвори за нощна вентилация (напречна или коминна вентилация)
- Други мерки от тази категория

5.1.1.2. Мерки по сградните инсталации

Под-категория на мерки по сградните инсталации, които са били обхванати преди изменението на ДЕХС

- Монтаж или подобряване/модернизиране на отоплителна инсталация (на база изкопаеми горива и/или възобновяема енергия, с котел за охлаждане на димните газове под точката на росата — condensing boiler, термопомпи и др.) във всички сгради

- Модернизиране на съществуваща вертикална отоплителна инсталация чрез изграждане на хоризонтална отоплителна система
- Контролно-измервателни прибори за регулиране на температурата на вътрешния въздух и на водата
- Монтаж или подобряване на инсталация за битово горещо водоснабдяване (на база изкопаеми горива или възобновяема енергия)
- Монтаж или подобряване на вентилационна инсталация (принудителна вентилация с оползотворяване на топлината, принудителна смукателно-нагнетателна вентилация, смукателна вентилация)
- Монтаж или подобряване на активна или хибридна охладителна система (например земносвързан топлообменник, въздухоохладител)
- Подобряване на използването на дневната светлина
- Активна осветителна система. Енергоефективно осветление.
- Монтаж или подобряване на фотоволтаични системи
- Промяна на енергоносителя за дадена инсталация
- Подмяна на помпи и вентилатори
- Топлинно изолиране на тръби
- Котлите с директно изгаряне или котлите с междинен топлоносител, и съпроводени с резервоари за гореща вода, могат да бъдат съчетани с топлинни слънчеви инсталации
- Инсталации за оползотворяване на слънчева енергия за отопление или охлаждане, и за БГВ с различна мощност
- Интензивна нощна вентилация (Забележка: Мярката е приложима за нежилищни сгради с масивна конструкция и само при някои климатични условия)
- Микро когенерация с различни топлоносители
- Алтернативни системи, например децентрализирани енергоснабдителни системи, когенерация в топлофикационни и квартални охладителни системи и др.
- Контролирано използване на гореща вода за битови нужди чрез датчик за контрол на количеството
- Инсталиране на енергийноефективни офисни и битови уреди
- Други мерки от тази подкатегория категория

Под-категория на мерки по сградните инсталации, които не са били обхванати преди изменението на ДЕХС

Важна забележка: обхващат всички аспекти, посочени в член 8, параграф 1 от ДЕХС: „цялостни енергийни характеристики“, „правилно монтиране“, „подходящи оразмеряване, настройка и контрол“

- Системи за сградна автоматизация и управление (ССАУ). Мярката се изпълнява комбинирано с интелигентна измервателна система*
- Инсталации за производството на електрическа енергия на място (интегрирани в сгради фотоволтаични панели (BIPV), инсталации за производство на електрическа енергия и топлинна енергия на място с комбинирани панели (PVT), и микроинсталациите за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (микроинсталации за КПТЕЕ))
- Инсталации за вградено осветление
- Други мерки от тази под-категория

* „Интелигентна измервателна система“ означава електронна система, която може да измерва потреблението на енергия, като предоставя повече информация от традиционен измервателен уред, и може да предава и да получава данни посредством форма на електронна комуникация (чл. 22, т. 28 от ДЕЕ транспониран в §1, т. 9 от ДР на ЗЕЕ)

5.1.2. Мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници и оползотворяване на отпадна топлина

Примерни мерки за оползотворяване на енергия от възобновяеми източници като алтернатива на конвенционалните източници на енергия.

5.1.2.1. Мерки по сградните инсталации (класически и нови технологии) с оползотворяване на енергия от възобновяеми източници

- Термопомпи от вида „въздух-въздух“
- Термопомпи от вида „въздух-вода“
- Земно свързани термопомпи за оползотворяване на топлината на земята
- Термопомпи с радиационен изпарител
- Слънчеви системи за БГВ
- Системи за отопление, оползотворяващи геотермална енергия
- Системи за отопление и охлаждане с оползотворяване на слънчева енергия
- Комбинирани системи за оползотворяване на слънчева енергия при производство на студ с озонобезопасни хладилни агенти
- Фотоволтаични системи за производство на електрическа енергия за собствено потребление
- Оползотворяване на топлина от отработения въздух (ефект от рекуперация на топлина в сгради вкл. високоефективни системи с двустепенно рекуперииране на топлина)

5.1.3. Пасивни мерки

5.1.3.1. Категория: Мерки за комбинирани приложения на пасивни елементи

- Отворена стена на Тромб с и без топлинна изолация
- Затворена стена на Тромб
- Композитна стена на Тромб

5.1.3.2. Категория: Мерки по сградни ограждащи елементи

- По-добро засенчване срещу слънчевото греене (с неподвижни или подвижни сенници с ръчно или автоматично задвижване, или със селективни покрития на прозорците)
- Ориентация на сградата и изложеност на слънчевото греене (тази мярка е приложима само за новостроящи се сгради)
- Промяна на съотношението между прозрачните и непрозрачните повърхности (оптимизация на процента на остъкляване)
- Вентилируеми фасади
- Зелени покриви

Разширяването на газоразпределителните мрежи и насърчаване използването на природен газ, там където е технически възможно ще допринесе за повишаване на енергийната ефективност. Директното използването на природен газ за битови нужди и за производство на топлинна енергия в локални или централни отоплителни системи/централи ще доведе до значително спестяване на първична енергия и въглеродни емисии в сградите.

Всеобхватната оценка на потенциала за прилагане на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и на ефективни районни отоплителни и охладителни системи Като допълнителни документи са използвани различни национални и регионални политики, стратегии, предходни одити в Община Видин на индивидуални или група потребители и др.

6 Оценка на ефектите

При изпълнението на мерките за енергийна ефективност, включени в настоящата Програма на община Видин ще се постигнат следните ефекти:

6.1. Икономически - най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на ПЕЕ, са следните:

- икономия на топлина
- икономия на електричество
- икономия на гориво
- намалени емисии парникови газове
- икономия на средства

6.2. Екологичен – прилагането на енергоефективни мерки води пряко и косвено до положителни ефекти по отношение на околната среда, включително ограничаване на вредните емисии в атмосферата.

6.3. Повишаване качеството на общинските услуги – с реализацията на мерките за енергийната ефективност ще се подобрят общинските услуги, предимно чрез подобряване комфорта, качеството на отоплението в детските градини, училищата и други обществени сгради и институции.

6.4. Обществена подкрепа и одобрение на политиката на Общината за енергийна ефективност.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологична значимост. Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлината, електричеството и горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване може да се окаже по-малък, в сравнение с направените изчисления.

В дългосрочен план изпълнението на общинската Програма за ЕЕ ще доведе до:

- опазване на околната среда;
- забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- подобряване на условията и стандарта на живот на хората в община Видин;
- диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;

- създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и по-голяма сигурност на доставките;
- подпомагане постигането на устойчиво развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Р. България по:

- Протокола от Киото към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, ратифициран от Народното събрание със закон от 16.03.1995 г.

- Протокола от Киото, ратифициран през 2002 година, съгласно който страната ни има задължение да намали емисиите на парникови газове през периода 2008-2012 г. с 8 % от общото количество емисии спрямо базисната 1988 година.

7 Етапи на изпълнение

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки и дейности, Програмата за енергийна ефективност ще се изпълни поетапно:

- Инвестиционно намерение

Това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целесъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др. Тези проучвания следва да изяснят и положението по редица маркетингови, технологически и други въпроси.

- Предварително проучване

Необходимо е да се направи предварително (т.нар. предпроектно) проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление - състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.

- Инвестиционен проект

Разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи поради спецификата и обема на предвидените дейности – например Подмяна на отоплителната инсталация, Подмяна на котел на твърдо гориво с котел на природен газ, Газифициране на детска градина и др.

- Подготовка и изпълнение на строителството

Това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително – монтажни дейности за постигане на поставената цел.

- Мониторинг

За установяване намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършва ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.

8 Наблюдение и контрол

Резултатите от изпълнението на общинските програми за ЕЕ не винаги са очевидни и това затруднява тяхната измеримост и оценка на изпълнението. Често въздействието от изпълнението на някои дейности и мерки представлява ефект с натрупване, а това може допълнително да усложни анализа и оценката на резултатите.

В тази връзка една от най-важните фази на процеса на разработване на ПЕЕ е мониторинга, който включва наблюдението, оценката и контрола на изпълнението на дейностите и мерките. Мониторингът е свързан тясно с всички фази по оценката на изпълнението на ПЕЕ. Наблюдението, оценката и контрола са важни, тъй като тези дейности позволяват да се предприемат коригиращи действия ако напредъкът е неудовлетворителен или ако условията се изменят. Важно е да се дава и отчет за напредъка при постигане на генералните цели като се изготвят междинни и годишни отчети (доклади), на базата на които следва да бъдат предприемани последващите действия.

За да може да се упражнява контрол върху изпълнението на ПЕЕ, въз основа на оценките от постигнатите резултати спрямо поставените цели, е необходимо да се използва набор от показатели. Последните трябва да бъдат предварително или достатъчно рано определени по отношение на изпълнението на стратегическия документ, за да могат да бъдат използвани получените от тях данни. В повечето случаи това ще бъдат целеви стойности, които в агрегиран вид ще съответстват на целите на стратегическия документ. Мониторингът осигурява текуща информация, която помага да се отчете напредъка (успеха или неуспеха) на стратегическия документ.

Много важно е да бъде определена група от експерти, които да бъдат отговорни за наблюдението и контрола на изпълнението на дейностите по ПЕЕ. Тази група ще одобрява и утвърждава индикаторите за наблюдение на изпълнението на ПЕЕ, на базата на което ще извършва:

- периодични прегледи на постигнатия напредък по отношение на изпълнение на целите
- разглеждане на резултатите от междинните оценки
- анализи на резултатите от изпълнението на мерките и дейностите

- оценка на степента на постигане на целите и на устойчивостта на резултатите
- разглеждане на предложенията за промяна на мерките
- предлагане на промени, свързани с постигането на целите на ПЕЕ

За успешния мониторинг на програмите е необходимо да се прави периодична оценка на постигнатото, като се съпоставят вложените финансови средства и постигнатите резултати, което служи като основа за определяне реализацията на проектите.

Реализираните и прогнозни ефекти следва да бъдат изразени чрез количествено и/ или качествено измерими стойностни показатели /индикатори.

Наблюдението и контрола на общинската програма за ЕЕ трябва да се осъществява на три равнища.

Първо равнище: Осъществява се от общинската администрация по отношение на графика на изпълнение на инвестиционните проекти залегнали в годишните планове. По заповед на кмета на общината оторизиран представител на общинска администрация изготвя периодично доклади за състоянието на планираните инвестиционни проекти и прави предложения за актуализация на годишните планове. Докладва за трудности и предлага мерки за тяхното отстраняване. Веднъж в годината се прави доклад за изпълнение на годишния план и се представя на Общинския Съвет.

Второ равнище: Осъществява се от Общинския съвет.

Общинският съвет, в рамките на своите правомощия, приема решения относно изпълнението на отделните планирани дейности и задачи по ЕЕ.

Трето равнище: АУЕР.

9 Източници на финансиране

Съгласно ЗЕЕ средствата за изпълнение на Програмите по енергийна ефективност следва да бъдат предвидени в бюджетите на съответните администрации.

Освен тях за изпълнението на дейностите и мерките от ПЕЕ може да се търси финансиране от други подходящи източници:

Необходимите инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и обновяването на сградния фонд за периода 2021-2050 г. ще бъдат осигурени от европейски фондове и програми, включително национално съфинансиране в случай, че се осигурява такова.

Очаква се финансов ресурс да бъде предоставян и от Фонда за справедлив преход, ИнвестЕС, международни финансови институции, частни инвестиции, както и средства от приетите бюджети на държавните институции и общинските власти.

9.1 Съществуващи източници за финансиране

9.1.1 Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

- **Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”**

Целта на процедурата за предоставяне на БФП е да се подкрепи реализацията на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в 39 града от 1-во, 2-ро, и 3-то йерархично ниво в съответствие с Националната концепция за пространствено развитие на България за периода 2013-2025 г.

- **Процедура BG16RFOP001-2.001 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: „Енергийна ефективност в периферните райони”**

Приоритетна ос 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони” е предназначена да подпомогне изпълнението на мерки за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради в малки градове – центрове на общини в периферни райони, които предоставят услуги на заобикалящите ги периферни райони. Тя съответства на тематична цел 4 „Подкрепа на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори”. Дейностите в рамките на приоритетната ос ще допринесат за постигане на националната индикативна цел за спестяване на енергия за 2020 г. съгласно НПДЕЕ 2014-2020 г.

Приоритетната ос има две специфични цели: „Повишаване на енергийната ефективност в жилищния сектор в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система" и

„Повишаване на енергийната ефективност на обществените сгради в опорните центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система".

Конкретни бенефициенти по разгледаната процедура за предоставяне на БФП са 28 общини на малки градове – опорни центрове от 4-то ниво на националната полицентрична система съгласно Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.

9.1.2 Финансови инструменти финансирани по Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г и Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020 г, управлявани от Фонд мениджър на финансови инструменти в България („ФМФИБ")

• Финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите", финансиран със средства по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020, съфинансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ)."

С финансовия инструмент ще се подпомогнат малки и средни предприятия, както и големи фирми от почти всички сектори на икономиката, които да осъществят важни за тях проекти, свързани с повишаване на енергийната им ефективност, установени с обследване за енергийна ефективност. За първите 161 микро, малки и средни предприятия по схемата, ще бъдат осигурени и безвъзмездни средства за извършването на обследване за енергийна ефективност. Бюджетът на финансовия инструмент е 78 млн. лв. като кредитите, предоставени по това направление биха могли да достигнат и надвишат 400 млн. лв. ФМФИБ предлага покритие до 80% от риска по всеки кредит, срещу което кредиторът ще трябва да предложи финансиране за крайния получател при преференциални лихви и занижени изисквания към обезпеченията.

• Финансов инструмент „Фонд за градско развитие", финансиран със средства по Оперативна програма „Региони в растеж" 2014-2020, съфинансирана от ЕСИФ."

Финансовият инструмент се изпълнява в съответствие с Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие" и Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм" и представлява заеми с вградена гаранция за осигуреното съфинансиране от финансовия посредник. Средствата по него възлизат на 353 млн. лв, като с добавения частен ресурс крайните получатели се очаква да имат на разположение близо 600 млн. лв. под формата на заеми при преференциални лихви, по-ниски изисквания за обезпечение, по-дълъг срок на изплащане и гратисен период.

По Приоритетна ос 1 финансовият инструмент обхваща допустими инвестиционни проекти в 39 града, като един от фокусите на финансирането е повишаване на енергийната ефективност на еднофамилни жилищни сгради и студентски общежития на цялата градска територия, при потвърдено съответствие с Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на съответния град. Инвестициите следва да постигат спазване на минимален

стандарт за енергийна ефективност в съществуващи сгради, отговарящ на клас „С“ за енергийно потребление. Проекти с основно обновяване могат да се финансират, когато се предвижда намаление на енергийното потребление с над 60%, а за жилищни сгради изискването е да са проектирани преди 1999 г. Очакваният принос на финансовия инструмент на ниво Оперативна програма е годишно намаляване на емисиите на парникови газове с 12 812 tCO2 екв. и 2 284 броя домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление.

В допълнение, чрез финансовият инструмент могат да бъдат финансирани и други проекти по приоритетна ос 1 и приоритетна ос 6, свързани със спортна, културна, транспортна и туристическа инфраструктура, както и индустриални зони, по които също могат да се финансират дейности, допринасящи за подобряване на ЕЕ и околната среда.

9.1.3 Кредитна линия за енергийна ефективност в домакинствата REECL

На 1 септември 2016 г. Европейската банка за възстановяване и развитие откри третия програмен период на Кредитната линия за енергийна ефективност в дома, стартирала на българския пазар през 2005 г. Целта е да се продължи постигнатият положителен ефект от кредитната линия, постигнат до сега, и да се отговори на необходимостта от по-нататъшни мерки за подобряване на енергийната ефективност в жилищния сектор в България.

Кредитната линия е финансов механизъм, който за енергийна ефективност в жилищния сектор предоставя 20 млн. евро чрез утвърдени български търговски банки. Бенефициенти могат да бъдат физически лица, сдружения на собствениците на апартаменти и частни доставчици на услуги, свързани с проекти за енергийна ефективност в жилищния сектор.

За стимулиране внедряването на енергоспестяващи мерки в дома е предвидено допълнително безвъзмездно финансиране в размер на 10% при осъществяване на допустими проекти в къщи с едно и две самостоятелни жилища и 20% за проекти в многофамилни жилищни сгради с над три самостоятелни жилища. Средствата се изплащат след завършване на монтажните работи и след проверка на тяхното изпълнение от независим консултант. Безвъзмездната финансова помощ в размер на 4,4 млн. евро е осигурена от Международен фонд „Козлодуй“.

9.1.4 Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“

Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници" е създаден чрез Закона за енергийна ефективност (от 2004 г.), като юридическо лице независимо от държавните институции. Фондът осъществява своята дейност съгласно разпоредбите на Закона за енергийната ефективност, Закона за енергията от възобновяеми източници и споразуменията с Донорите. Фондът не е част от консолидирания държавен бюджет. ФЕЕВИ е първоначално капитализиран изцяло с грантови средства. Основни донори са Глобалният екологичен фонд на

ООН чрез Международната банка за възстановяване и развитие (Световна банка) – с 10 млн. щатски долара, Правителството на Австрия – с 1,5 млн. евро, Правителството на Република България – с 3 млн. лева и частни български спонсори.

9.1.5 Национален доверителен „Екофонд“ (НДЕФ)

Националният доверителен „Екофонд“ е създаден през октомври 1995 г. по силата на суапово споразумение „Дълг срещу околна среда” между Правителството на Конфедерация Швейцария и Правителството на Р България.

9.1.6 Договори с гарантиран резултат

Финансовият механизъм е регламентиран в чл. 72 от ЗЕЕ.

Договорите с гарантиран резултат (т.нар. ЕСКО договори) имат за предмет изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сгради, предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, като възстановяването на направените инвестиции и изплащането на дължимото на изпълнителя възнаграждение се извършват за сметка на реализираните спестявания на енергия.

9.1.7 Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради

Националната програма е създадена в контекста на постигане както целите в краткосрочен план, така и тези в дългосрочен на европейско ниво за справяне с предизвикателствата от изменението на климата, енергийната сигурност и изчерпването на ресурсите.

9.1.8 Други схеми за финансиране на енергийна ефективност

На ниво ЕС, мащабът на инвестициите, необходими за постигане на 20% повишаване на енергийната ефективност до 2020 г. се оценява на около 100 млрд. евро/г. За постигане на целта ЕС е увеличил размера на публичните средства за енергийна ефективност. Успоредно с това посредством прилагането на подходящи финансови механизми се привличат и допълнителни частни инвестиции, за да се осигури необходимия ресурс.

9.2 Възможности за нови източници, инструменти и механизми за финансиране

Фокусът на тази секция от документа е представянето на избрани финансови инструменти, основани на най - добрите международни практики, които биха могли да подкрепят постигането на целите на дългосрочната стратегия за обновяване на сградите. Всеки от изброените финансови механизми и инструменти е анализиран с цел да се оцени приложимостта към условията на Българския пазар и времето, необходимо за практическа имплементация.

9.2.1 Фондове и инструменти на европейско ниво

ЕС разработи редица механизми и инструменти за подкрепа и подпомагане на държавите членки в редица области. От особено значение за дългосрочното обновяване на сградите са:

- **Програма ИнвестЕС**

Програмата ИнвестЕС ще е с период на действие между 2021 и 2027г. и ще бъде основният инструмент на ЕС за подкрепа на инвестиции и достъп до финансиране в ЕС. ИнвестЕС ще наследи Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) – "Планът Юнкер", основавайки се на добития опит, като същевременно са предложени подобрения, между които интегрирана структура за управление и изпълнение на всички централизирани финансови инструменти и ЕФСИ. Целта е програмата да събере под един покрив множеството финансови инструменти на ЕС, които в момента са в подкрепа на инвестициите в ЕС, като прави финансирането на инвестиционни проекти в Европа по-опростено, по-ефективно и по-гъвкаво.

Част от програмата е фондът ИнвестЕС, който ще предоставя гаранция от бюджета на ЕС за подкрепа на инвестиции и достъп до финансиране в ЕС. Амбициозната цел на програмата е да задейства поне 650 млрд. евро допълнителни инвестиции чрез предоставяне на гаранция от 38 млрд. евро от бюджета на ЕС, като потенциалните партньори по изпълнението ще допринесат с най-малко 9.5 млрд. евро допълнителни средства (от които 75% от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ)). Предложенията за проекти от всички държави - членки на ЕС се конкурират при едни и същи условия.

В допълнение всяка държава членка може да допринесе към гаранцията от ИнвестЕС чрез заделяне до 5% от средствата си по Европейските фондове (средства от ERDF, CF, ESF+, EMFF) за периода 2021-2027 г., като тези средствата ще бъдат заделени за инвестиции само за съответната държава членка.

Подкрепата от фонд ИнвестЕС ще бъде насочена към четири области на политиката, една от които е „Устойчива инфраструктура“. В тази област ще се подкрепят инвестиции в транспорта, енергетиката, включително енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, околната среда, действията в областта на климата, кръговата икономика, морската и цифровата инфраструктура.

За сравнение ЕФСИ посредством гаранция от 16 млрд. евро от бюджета на ЕС, допълнена с 5 млрд. евро от собствения капитал на ЕИБ, е допринесъл към средата на май 2017 г. за привличането на инвестиции в размер на около 194 млрд. евро, 24% от които в енергийния сектор.

Не на последно място програмата ИнвестЕС ще включва и консултантски център „InvestEU Advisory Hub", който ще представя техническа помощ в подкрепата на проектни идеи, предложения и инвестиционни намерения на различен етап на развитие или готовност, като осигурява експертни становища и съвети за възможностите за финансиране за публичния и частен сектор, чрез съдействие относно програмирането и политиките, съдействие за идентификация на проекти, съдействие за формулиране и изпълнение на проекти, развитие на еко-система и изграждане на капацитет.

- **План за инвестиции за устойчива Европа**

На 14-ти януари 2020 г. е стартиран Планът за инвестиции за устойчива Европа, който е инвестиционният стълб на (също новия) Европейската "зелена" сделка. Той има за цел да мобилизира най - малко 1 трилион евро частни и публични инвестиции в „устойчиви" проекти през следващото десетилетие чрез бюджета на ЕС и свързаните с него инструменти. Тази сума за финансиране на "зеления" преход се постига чрез средства в рамките на дългосрочния бюджет на ЕС, една четвърт от които ще бъдат предназначени за цели, свързани с климата. Планът ще привлече допълнително частно финансиране чрез механизма на бюджетната гаранция на ЕС по програмата ИнвестЕС". Като част от Европейската зелена сделка Европейската комисия ще създаде отворена платформа "Renovation wave", обединяваща сградния и строителния сектор, архитекти, инженери и местни органи от целия ЕС. Целите на платформата са обмен на опит и добри практики, стимулиране на диалога между всички заинтересовани страни, развитие на нови възможности за финансиране и нови технологични решения, информационни кампании, насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност в сградите и обединяване на усилията за саниране, за да се извлекат ползи от икономиите от мащаба. Особено внимание ще бъде обърнато на санирането на социалните жилища, за да се помогне на домакинствата, които изпитват затруднения при плащането на сметките си за енергия.

Европейската инвестиционна банка ще се превърне в банка на Съюза за климата. Тя обяви, че постепенно ще увеличи дела на финансирането си, предназначено за действия в областта на климата и устойчивостта на околната среда, до 50% от общия обем на операциите си през 2025 г. Въпреки че този принос показва ангажимента на ЕС да финансира европейската „зелена" сделка, той сам по себе си няма да бъде достатъчен, за да отключи необходимия размер инвестиции. Диаграмата по-долу илюстрира как различните страни и инициативи ще работят заедно за генериране на целевата сума.

План за инвестиции за устойчива Европа

9.2.2 Програма LIFE - инструментът на ЕС за финансиране в областта на околната среда и действията по климата

Програма LIFE е инструмент на ЕС за финансиране в областта на околната среда и действията по климата, създаден през 1992 г. Настоящият период на финансиране 2014 -2020 г. разполага с бюджет от 3,4 млрд. евро. За следващия дългосрочен бюджет на ЕС за периода 2021 -2027 г. Комисията предлага да се увеличи финансирането по LIFE с почти 60%. Една от основните приоритетни области е стимулирането на инвестициите и подкрепящите дейности, насочени към енергийната ефективност, особено в европейските региони, които изостават в прехода към чиста енергия. Както частни, така и публични участници могат да кандидатстват за различна подкрепа на проекти, стига тя да е свързана с околната среда и действията по климата. Част от Програма LIFE е и финансовия инструмент “Private Finance for Energy Efficiency” (PF4EE), който е съвместно споразумение между ЕИБ и Европейската комисия имащо за цел да допълни финансирането за инвестиции в енергийна ефективност. Инструментът е насочен към проекти, които подкрепят изпълнението на националните планове за действие за енергийна ефективност или други програми за енергийна ефективност на държавите-членки на ЕС.

9.2.3 Европейски фонд за енергийна ефективност (ЕФЕЕ)

Европейският фонд за енергийна ефективност (ЕФЕЕ) е друг вариант за финансиране под формата на публично - частно партньорство (ПЧП), предоставено от Европейската комисия за осигуряване на изпълнението на енергийния съюз. Фондът осигурява пряко финансиране или насочва ресурси през финансови институции чрез партньорство с организации на общинско,

местно или регионално равнище. Инструментът предоставя специално финансиране (както дългови, така и капиталови инструменти) за проекти за енергийна ефективност, но също и за проекти за възобновяема енергия и чист градски транспорт. Бенефициери са общински, местни и регионални публични органи или организации, действащи от тяхно име. ЕФЕЕ беше създаден през 2011 г. с общ обем от 265 млн. евро.

9.2.4 ELENA (техническа помощ)

ELENA се управлява от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и предоставя безвъзмездни средства за подпомагане на програми с над 30 млн. евро обем на инвестициите и (в т.ч. за проекти за енергийна ефективност) - с тригодишен период на изпълнение. От създаването си през 2009 г. по линия на механизма за подпомагане на проекти бяха отпуснати над 130 млн. евро подкрепа от ЕС, което доведе до реализирането на инвестиции в размер на 5 млрд. евро. Инициативата може да покрие до 90% от всички разходи за техническа помощ и разработване на проекти, като технико-икономически изследвания, пазарни проучвания, структуриране на програми, бизнес планове, енергийни одити и финансово планиране.

9.2.5 Национални фондове, финансови механизми и инструменти Целта на този раздел е да опише селекция от методи за финансиране, използвани в други страни, и да коментира тяхната пригодност на българския пазар.

- **„Зелени“ облигации**

Облигацията е инструмент с фиксиран доход, който представлява заем, отпуснат от инвеститор на заемополучател, и обикновено се използва от дружества, общини, държави и суверенни правителства за финансиране на различни проекти и операции. Организацията, която емитира облигация, трябва да плати на инвеститора лихва и главница по облигацията на по - късна дата. През последните 10 години „зелените“ облигации (емитирани специално за екологични или чисти енергийни цели) станаха все по - популярни. По - конкретно, въпросът за енергийната ефективност и обновяването на сградите продължава да нараства, особено на национално и общинско равнище.

Някои от основните съображения по отношение на зелените облигации са:

- Облигациите трябва да достигнат критични размери, за да станат привлекателни за инвеститорите. Това обикновено изисква обединяване на множество проекти;
- Те обикновено могат да бъдат източник на евтин и дългосрочен заемен капитал за общините и националните правителства;
- Емитентите трябва да бъдат кредитоспособни.

„Зелени“ облигации – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Публични сгради – държавна и общинска собственост. До по – малка степен подходящ за обществени сгради – частна собственост.
Силни страни:	Дават възможност за набиране на големи суми заемен капитал, които да бъдат инвестирани в мерки по енергийна ефективност. Разпределят кредитния риск между множество инвеститори. Емитентът на облигациите (обикновено и собственик на активите, които ще бъдат обновявани) е в по – доба позиция да договаря изгодни финансови условия. Финансирането е обвързано с постигане на определени технически критерии и цели за енергийни спестявания и намаляване емисиите вредни газове.
Слаби страни:	Неприложими за единични или по–малки пакети от проекти. Изискват минимален размер на набиран капитал за да оправдаят административните разходи, свързани с емитирането и продажбата на облигации, както и с мониторинга и отчитането на „зелените“ резултати. „Зелените“ облигации влизат в състава на кумулативния обем общински дълг съгласно Закона за общинския дълг и намаляват кредитоспособността на емитента.
Пазарен потенциал:	Умерен. Освен държавата, „зелени“ облигации могат да бъдат използвани за набиране на ресурс за ЕЕ инвестиции от по–големите и платежоспособни общини в България. Средните и малки общини не биха привлекли инвестиционен интерес.
Степен на пазарна готовност:	Висока. На практика към момента не съществуват пречки за въвеждане на подобен инструмент на пазара. Подобен инструмент може да се търгува на регулиран пазар (БФБ) или да бъде частно пласиран на инвеститори.
Необходими законови/ регулаторни промени или подкрепа чрез техническа помощ.	За да бъдат стимулирани общините да използват по - често „зелени“ облигации като източник на ресурс за обновяване на сградния фонд би било препоръчително този тип инструмент да бъде третиран по – особено в законодателството, уреждащо максимално допустимия размер общински дълг (подобно на ЕСКО договорите). За подпомагане общините при изготвянето на проспекти за пласиране на „зелени“ облигации и формулиране на качествени и количествени цели за енергоспестяване и намаляване емисиите вредни газове ще бъде необходима специфична финансова и техническа експертиза. Безплатна техническа помощ би могла да бъде осигурена посредством финансиране от програмите на ЕС или някои от международните финансови институции (такива са описани в т.2 по – горе).

- **Енергийно ефективни („Зелени“) ипотеки**

Енергийно ефективната ипотека (ЕЕИ) е подобна на редовната ипотека, като основната разлика е, че кандидатът получава по – висок размер кредит или по – облекчени финансови условия (напр. по–ниски кредитна лихва и такси), ако изпълни мерки за повишаване на енергийната ефективност. Този подход предполага стимули за включване на подобрения на енергийната ефективност на сградите, когато тези подобрения не са били първоначално планирани. Стимулите включват благоприятни условия за финансиране или по - висок размер на заема.

Важни аспекти на ЕЕИ са:

- Идеята зад ЕЕИ е, че подобренията на енергийната ефективност следва да имат положително въздействие върху разполагаемия доход на заемополучателя, да увеличат способността му да обслужва кредита си, да увеличат стойността на имота и в крайна сметка да намалят риска за банките. Например проучване в САЩ показа, че вероятността заемополучател да не изпълнява задълженията си по „зелена“ ипотека е с до 32% по-малка в сравнение с други кредитополучатели. Подобен анализ във Великобритания, Холандия и Италия потвърди тези резултати.

- Друг важен аспект на идеята за ЕЕИ е, че надзорните органи на банковия пазар, особено Базелският комитет (базелският комитет препоръча колко да се задържи капиталовата наличност на банките срещу риск, стандарти, които пряко засягат лихвените проценти и които бяха преобразувани в правото на ЕС под формата на директиви за капиталовите изисквания), Европейската банкова федерация и ЕК, наскоро започнаха да признават че „зелените“ ипотеки са с по – нискорисков профил и спрямо тях могат да бъдат прилагани по - облекчени капиталови изисквания, съответно надзорните органи вече са готови да разгледат отново банковите си регулации.

Съществува и голям потенциал за свързване на ЕЕИ с паспорт за обновяване на сгради (ПОС) за жилищни еднофамилни къщи (понастоящем Европейската комисия провежда проучване за осъществимост на паспорта за обновяване на сгради, както се изисква в член 19а от ДЕХС информация, документираща интервенциите, извършени върху имота, и подобряването на енергийната ефективност, осигурено от тях). ПОС, допълнен от дневник на направените подобрения, би записал историята на енергийната ефективност на дадена сграда, като отчете подобренията, направени с течение на времето. Той ще включва също препоръки и съвети за извършване на бъдещи подобрения на енергийната ефективност по рационален начин, който гарантира, че максималният потенциал за собствеността може да бъде достигнат по икономически ефективен начин. Такъв паспорт би имал за цел да създаде данни за подобрения на енергийната ефективност, които ще бъдат полезни за финансовия сектор, оценителите и строителния сектор и ценни за ипотеките, обезпечените облигации и секюритизацията на вземания. ПОС също така ще помогне на оценителите на недвижими имоти да признаят “зелената стойност” на енергийното обновяване, като се има предвид достъпът до валидирана информация, документираща интервенциите, извършени върху имота, и подобряването на енергийната ефективност, осигурено от тях.

Енергийно ефективни („зелени“) ипотеки – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Жилищни сгради. Предимно при под-категорията еднофамилни жилищни сгради. При многофамилните сгради прилагането на ЕЕ мерки на ниво отделен обект е неприложимо.
Силни страни:	Ипотеките представляват една трета от активите на европейския банков сектор и са най - добре познатата форма на финансиране на недвижими имоти за потребителите. По този начин енергоефективните ипотеки са мощен икономически стимул за справяне с рисковете, които представляват сградите с лоши показатели.
Слаби страни:	Ако не са свързани с ПОС, банките ще трябва да придобият специфична оценителска експертиза, за да разберат нивото на енергоспестяване и как то може да бъде преобразувано в намален кредитен риск. Друг важен момент в това отношение може да бъде адекватното им отчитане пред националния банков регулатор.
Пазарен потенциал:	Неголям. Високия дял на собствени имоти в България и ограничеността на прилагането на този инструмент в многофамилни сгради не позволяват мащабен пазарен ефект.
Степен на пазарна готовност:	Висока. На практика към момента не съществуват пречки за въвеждане на подобен инструмент на пазара. За да може да бъде по – атрактивен за банките и кредитополучателите, обаче, че са необходими изменения в банковите регулаторни изисквания.
Необходими законови/регулаторни промени	За да могат банките да предлагат на своите клиенти по – облекчени финансови условия по ЕЕИ е необходима промяна на банковата регулация, водеща до прилагането на по – ниски капиталови изисквания за подобен клас активи. По този начин финансовите институции ще бъдат стимулирани да предлагат „зелени“ ипотеки, докато търсенето от страна на купувачите също ще нарасне поради по – ниската цена на кредита.

- **Специални кредитни линии**

Международните финансови институции (МФИ), като ЕБВР, ЕИБ и др., могат да дадат възможност на местните банки да финансират заеми за енергийна ефективност чрез специализирани кредитни линии (кредитната линия е вид револвиращ кредит). Всяка кредитна линия е специално. предназначена за отпускане на заеми на жилищни или търговски кредитополучатели, за реализиране на възможности за инвестиции в енергийна ефективност и/или енергия от възобновяеми източници. Местните банки използват кредитната линия, за да предоставят търговски заеми за енергийна ефективност и/или ВЕИ на свой риск на кредитополучатели с допустими инвестиционни възможности. Често подобен тип специализирани кредитни линии биват съпътствани и с частичен грантов компонент, който намалява инвестиционните и финансовите разходи за крайния клиент. За да бъдат квалифицирани като допустими за финансиране, кандидатстващите проекти трябва да отговарят

на определени технически критерии и да постигат минимално изискуеми нива енергийни спестявания (обикновено мин.20% по–нисък разход на енергия след приключване на проекта).

Специализирани кредитни линии – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Всички типове сгради – жилищни, търговски, публични. Инструментът е подходящ както за сгради частна, така и за такива – общинска собственост.
Силни страни:	Дава възможност на местните банки да предлагат финансиране за енергийна ефективност. Може да бъдат комбинирани с други инструменти – субсидии, гаранции и техническа помощ. Възможност за постигане на голям пазарен ефект и достигане до множество собственици на сгради чрез широките клонови мрежи на местните банки.
Слаби страни:	Търговските лихвени проценти по заемите може да не са привлекателни за потенциалните кредитополучатели. Търговските банки предпочитат да финансират само клиенти с доказано висока кредитоспособност и по този начин собственици на апартаменти в една и съща сграда може да нямат равен достъп до финансиране по този механизъм.
Пазарен потенциал:	Висок. Особено когато са комбинирани със субсидия (грантов компонент) тези кредити са ефективен инструмент за финансиране на мерки за енергийна ефективност. Партньорството с няколко големи търговски банки осигурява достъп до собственици на сгради на територията на цялата страна.
Степен на пазарна готовност:	Висока. Подобни кредитни линии са широко популярни в България и многократно са били прилагани с голям успех. Кредитната линия за енергийна ефективност в дома (REECL) е един такъв успешен пример за комбинация между възмездно финансиране и грантов компонент. Подобни инструменти през годините са структурирани и за публичния сектор в кооперация между МФИ като ЕИБ и ЕБВР и местните търговски банки.
Необходими законови/ регулаторни промени	Няма необходимост от законови или регулаторни промени. Необходима е помощ от страна на публичните органи за структуриране на грантов компонент (напр. чрез МФ Козлодуй, средства от Оперативните програми на ЕС, и др.).

- **Национален/Общински гаранционен фонд и специализирани схеми за споделяне на кредитен риск**

Като използват различни източници на приходи, национални институции както и местните органи могат да създадат гаранционни фондове в подкрепа на схеми за заеми, предоставяни от частни кредитни институции, с цел да се улесни достъпът на граждани с нисък капацитет за задлъжняване. Такива специализирани институции са добре познати в България – Националния Гаранционен Фонд, Общинския гаранционен фонд на Столична община и др. При този тип инструмент гарантиращите институции (на национално или местно ниво) носят отговорност в случай на неплащане от страна на крайните потребители, което предполага, че потенциалната висока платежоспособност на държавната/общинска институция може да повлияе

на банките да предоставят заеми при по-добри условия на по-голям кръг собственици на сгради или обекти в тях. В момента подобна гаранционна схема се предлага на българския пазар от Фонда на Фондовете, който предлага механизъм за споделяне на риска по кредити за енергийна ефективност на няколко български банки.

Гаранционни фондове и механизми за споделяне на кредитен риск – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Всички типове сгради – жилищни, търговски, публични. Инструментът е подходящ както за сгради частна, така и за такива – общинска собственост.
Силни страни:	Дава възможност на местните банки по–активно да финансират проекти за повишаване на енергийната ефективност в сградите. Има голям мултипликационен ефект като с ограничен размер публичен ресурс се привлича голям обем частно финансиране.
Слаби страни:	Изисква специфично администриране на гаранционните средства. За щастие, в България съществуват няколко институции с добър опит в подобни схеми за споделяне на риска.
Пазарен потенциал:	Умерен до Висок. Често като основен проблем пред финансирането за енергийна ефективност се изтъква липсата на достатъчно обезпечение. Този тип инструменти преодолява тази слабост и прави възможно финансирането на голям брой проекти посредством сътрудничеството с търговски банки.
Степен на пазарна готовност:	Висока. Националния гаранционен фонд, Столичния гаранционен фонд, Фондът за енергийна ефективност и възобновяеми източници , както и Българският Фонд на фондовете имат опит с прилагането на подобни инструменти.
Необходими законови/ регулаторни промени	Няма необходимост от законови или регулаторни промени. Необходима е техническа помощ за очертаване на техническите изисквания към подкрепяните проекти и структуриране на съответните кредитни продукти.

- **Механизъм за финансиране чрез битови сметки**

Описание

Финансирането по сметка е механизъм, при който дружество за комунални услуги предоставя капитала за финансиране разходите за енергийна ефективност или инвестиции в енергия от възобновяеми източници в дадена сграда. Инвестициите след това се изплащат от собственика на сградата чрез месечна сметка за комунални услуги. Съществуват няколко форми на финансиране чрез битови сметки (или местни данъци), които са добре установени в САЩ и понастоящем се пилотират в целия ЕС. Финансиране се предоставя на местните предприятия за комунални услуги, които на свой ред ще използват този капитал, за да заемат средства на крайните потребители. След това крайният потребител ще използва месечните финансови икономии, реализирани от по - ниските сметки за енергия, за изплащане на заема на месечна вноска по сметката си за електрическа енергия/топлофикация.

Кредитен риск

Важен аспект на финансирането чрез битови сметки е разпределението на кредитния риск между участниците в проекта, включително:

- Кредитоспособността на потенциалните клиенти обикновено се основава на скорошно погасяване на сметки за комунални услуги, като по този начин се избягват много по - строги условия за одобрение на заеми, наложени например от банките.

- В случай на неизпълнение на задължението за погасяване на заема, дружеството за комунални услуги обикновено има право да прекрати доставката на комунални услуги на клиента. Това би би решило евентуалния проблем с липсата на адекватно обезпечение в случай на търговски заеми.

Типология на сградата

Като отправна точка се предлага комуналните услуги да разгледат възможността за финансиране по сметка на енергийните инвестиции в жилищни сгради, включително еднофамилни и многофамилни сгради.

Финансиране чрез битови сметки (on-bill financing) – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Жилищни сгради.
Силни страни:	Финансирането чрез битова сметка дава възможност на физическите лица да избегнат авансовото изплащане на инвестиционните разходи, които са една от най-често срещаните пречки пред енергийните обновявания. Опростена процедура за кандидатстване и одобряване на финансирането. Изплащането на заема става за сметка на намалените разходи за битови услуги (ток, топлоенергия, вода, газ и т.н.).
Слаби страни:	Разчита се на активното участие на енергийните предприятия. Финансиране се отпуска за отделни мерки, вместо за изпълнение на всеобхватен и интегриран проект по енергийно обновяване. Съществуващи законови пречки в България – дружествата за комунални услуги не могат да включат изплащането на заема във фактурите си и да го обвържат с преустановяване предлагането на услугата в случай на неплащане.
Пазарен потенциал:	Умерен. Подобен тип инструменти по – скоро са насочени към финансиране на отделни независими ЕЕ мерки като инсталиране на по – високоефективни климатични системи, системи за БГВ и т.н.
Степен на пазарна готовност:	Ниска. Към момента законодателната рамка в България не позволява прилагането на този инструмент.
Необходими законови/ регулаторни промени	Необходими са промени, позволяващи на дружествата за комунални услуги да включат изплащането на заема за ЕЕ в сметката на клиента и да обвържат необслужването на този заем с евентуално прекратяване на предоставяните услуги.

• Договори с гарантиран резултат (ДГР) / ЕСКО /Супер „ЕСКО“

Дружествата за енергийни услуги (ЕСКО) изпълняват и често финансират мерки за икономия на енергия и/или проекти за енергия от възобновяеми източници, като предлагат договори с гарантиран резултат (ДГР). Различни организации могат да се квалифицират като дружества за енергийни услуги, включително дружества за комунални услуги, инсталатори на оборудване, доставчици на енергия, строителни или инженерни фирми и пр. Някои от основните характеристики на ДГР са: • ДГР се основават на изплащането на направените инвестиции от постигнатите енергийни спестявания. За някои типове енергоефективни мерки сроковете за откупуване на инвестицията могат да бъдат прекалено дълги;

• При ДГР се постига оптимално разпределение на техническия, оперативния и финансовия риск между страните, които са най – подготвени да управляват тези рискове;

• Наличието на мултидисциплинарен екип, включващ експерти от различни области, е ключов елемент на успеха;

• Обикновено ДГР са за проекти с ограничен инвестиционен потенциал. Ниския размер, както и съпътстващите технически рискове карат големи инвеститори да избягват финансирането на ДГР.

Развитието на силен пазар на ЕСКО услуги може да стимулира енергийната ефективност, тъй като ЕСКО разполагат с техническия експертен опит да изпълняват проекти за енергоспестяване и да разрастват пазара.

Що се отнася до пазарните приходи - европейският пазар на ЕСКО възлиза на около 3 млрд. щатски долара и бележи умерен растеж през последните 15 години. В България сектора е относително добре развит по отношение налична техническа експертиза и натрупан дългогодишен професионален опит. За съжаление инвестиционните обеми не са големи, което прави ЕСКО пазара неатрактивен за финансовите институции. Съществуват и някои законови и правни пречки, които спъват по – широкото разгръщане на пазар за ДГР в България. Основните пречки пред развитието на ЕСКО пазара в страната са:

• Законово въведена невъзможност за изготвяне на обследване за енергийна ефективност за проекта, чието изпълнение предстои от ЕСКО компанията, която ще поеме техническия и финансов риск за неговото изпълнение.

• Невъзможност за самоучастие от страна на собственика. Съгласно доста тясната дефиниция в Закона за енергийна ефективност, изпълнението на ДГР може да бъде изпълнено единствено чрез осигуряване на финансирането от страна на ЕСКО или трета финансираща страна. По този начин, финансирането на ДГР от страна на собственика е изключено като

елемент на ДГР, което ограничава прилагането на един от двата най – разпространени модела ДГР (т.нар. Guaranteed savings)

- Обективни пречки за изплащане на инвестицията през първата година към ЕСКО компанията по проекти в публичния сектор, поради необходимост от изтичане на 12 месечен период за установяване и верифициране на постигнатите спестявания;

- Трудности за цедиране на вземанията от страна на ЕСКО компанията поради тясна дефиниция в ЗЕЕ и възприета практика от българския съд да не признава бъдещите вземания по ДГР като валидни и подлежащи на прехвърляне. По този начин ЕСКО компаниите са лишени от източник на свеж ресурс за разгръщане на дейността си.

- Невъзможност за задбалансово третиране на ЕСКО договорите, което ги приравнява на всеки друг тип кредитен договор и игнорира елемента на гарантиране на спестявания като източник на изплащане.

- Недостиг на финансови механизми за изкупуване и секюритизация на вземания по ЕСКО договори, което ограничава набирането на оборотен капитал в сектора

Супер ЕСКО: Един от начините за стимулиране на пазара на ДГР от страна на държавата е създаването на т.нар. Супер ЕСКО. Това обикновено е институция, частично или изцяло притежавана и финансирана от държавата, която играе ролята на агрегатор на сделки и източник на финансиране. По този начин, чрез набиране на множество проекти и наемането на ЕСКО фирми за тяхното изпълнение, Супер ЕСКОто преодолява два основни недостатъка на тази индустрия – от една страна на пазара се появяват едновременно значителен обем договори (което привлича инвеститорите), а от друга страна се осигурява финансиране на местните ЕСКО компании за изпълнение на повече договори, при запазване на стриктен контрол върху изпълнението на енерго ефективните мерки и постигането на изискуемите енергийни спестявания.

Специализирани фондове за изкупуване на вземания по ДГР: За да се развие по – жизнеспособен пазар на ЕСКО услуги в България е необходимо да се осигури вторичен пазар на дългосрочни вземания по Договори с гарантиран резултат. По този начин ЕСКО компаниите ще могат да продават своите дългосрочни вземания по ДГР и за набират необходимото оборотно финансиране за реализация на последващи проекти. Към настоящия момент Фондът за Енергийна Ефективност и Възобновяеми Източници играе ролята на финансов механизъм, предлагащ подобна услуга посредством цесия, но поради ограничения си финансов и административен капацитет ФЕЕВИ не може да катализира съществен ръст на пазара на ЕСКО услуги. Рекапитализацията на ФЕЕВИ със средства от фондовете на ЕС и/или дългови инструменти би повишила равнището на инвестиции в сектора.

Създаването на благоприятни условия за оперирането на частни фондове за изкупуване на вземания по ДГР също е необходим фактор за развитие на ЕСКО пазара в България. Подобни частни фондове оперират успешно в страни от Централна и Източна Европа (като например LaBEEF в Латвия), привличайки голям обем частни капитали към пазара на обновяване на жилищни и публични сгради. Необходимите за привличането на частни инвестиционни фондове законови и регулаторни промени са описани в таблицата по–долу.

Договори с гарантиран резултат / ЕСКО – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Всички типове сгради – жилищни, търговски, публични. Инструментът е подходящ както за сгради частна, така и за такива – общинска собственост.
Силни страни:	Оптимално разпределение на технически, оперативен и финансов риск между страните, най – подготвени да управляват съответния риск. Изплащането зависи от постигнатите спестявания – допълнителна гаранция за качество. Собствениците не инвестират средства предварително а изплащат инвестицията от постигнатите енергийни спестявания, което прави този инструмент привлекателен за тях
Слаби страни:	Относително малък размер договори – неатрактивни за финансовите инвеститори (необходимо е агрегиране). Множество законови, правни и финансови пречки в България – описани в текста по – горе. Прекалено дълъг срок на откупуване на инвестицията при договори, целящи постигане условията за сгради с близко до нулево потребление. Необходимо е комбиниране с грантове/субсидии за оптимизиране на финансовата жизнеспособност на този тип инструменти.
Пазарен потенциал:	Умерен. Съществуващия в момента пазар на ДГР е фокусиран почти изцяло в сгради – публична собственост.
Степен на пазарна готовност:	Висока. И в момента този инструмент е популярен за изпълнение на проекти по реновация на сгради.
Необходими законови/ регулаторни промени	За да се създадат по – добри пазарни условия са необходими множество законови и регулаторни промени като: Допускане ЕСКО компаниите да изготвят енергийно обследване на сгради Допускане на собствениците на сгради да финансират изпълнението на ДГР със собствени средства срещу предоставянето на гаранции от страна на ЕСКО фирмите Премахване на пречките за цедиране на бъдещи вземания по ДГР Създаване на регулаторна рамка за квалификация на ЕСКО фирми (рамка от технически и професионални изисквания, както и възлагане на браншова организация задължения по водене на регистър и удостоверяване професионална квалификация)7 Създаване на нови или разширяване на съществуващите механизми за финансиране на ДГР/ЕСКО чрез изкупуване на вземания

• Кредити при облекчени условия чрез револвиращи фондове, финансови инструменти с револвиращ характер на предоставения капитал (в т.ч. Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“)

Местните власти или правителството или централно правителство могат да създадат револвиращи фондове за предоставяне на заеми за обновяване на сгради при облекчени условия на крайни потребители. Заемите при облекчени условия (обикновено по – ниски или нулеви лихви, по – ниски обезпечения, по – дълги срокове на кредита и т.н.). са една от най - често срещаните форми на финансова помощ, предлагана за проекти за енергийна ефективност, тъй като те са утвърдена и добре позната форма на финансиране. Те се доближават като характеристики до кредитите, отпускани по специализирани кредитни линии. Разликата е, че при този инструмент погашенията на отпуснатите заеми се използват отново за финансиране на проекти за енергийна ефективност. Създадените за тази цел фондове могат да предоставят преференциални заеми за различни отговарящи на критериите проекти за енергийна ефективност, като например технологични подобрения на отоплителни/охладителни/осветителни системи, реконструкции на сградния фонд, инсталиране на системи използващи енергия от ВИ за собствено потребление и др.

В България подобен финансов механизъм успешно действа вече повече от 15 години – ФЕЕВИ. Фондът успешно е финансирал над 200 проекта за енергийна ефективност в сгради както частна, така и публична собственост и се е утвърдил като устойчив целеви финансов инструмент, структуриран на база на револвиращ механизъм, осигуряващ финансиране на ЕСКО компании и крайни потребители. Малкият обем от наличен капитал не се оказа пречка за постигане на голям брой финансирани проекти. Увеличаването на размера на капитала на ФЕЕВИ със сигурност ще даде тласък на пазара за специализирани финансови продукти за обновяване на сгради и повишаване на енергийната ефективност.

Извлечени поуки и препоръки:

• Този тип фондове могат да служат като допълнение към финансовите пазари и да предоставят решения на осъществими проекти или МСП, които се считат за твърде рискови или твърде малки, за да бъдат финансирани от търговските банки

• Социалната възвръщаемост на даден проект следва да се оценява също толкова, колкото и финансовата му възвръщаемост

• Централните и/или местни власти биха могли да потърсят финансиране от ЕС като ЕФРР за съфинансиране на фонда, както и средства от ЕБВР, ЕИБ и други международни финансови институции.

Средствата следва да бъдат увеличени до регионално равнище, ако е възможно, което може значително да повиши ефективността на управлението и комуникацията.

Револвиращи фондове за енергийна ефективност – анализ на инструмента	
Подходящ за:	Всички типове сгради – жилищни, търговски, публични. Инструментът е подходящ както за сгради частна, така и за такива – общинска собственост.
Силни страни:	Заемите при облекчени условия дават възможност на собствениците на сгради да заемат средства за извършване на енергийно ефективни дейности по обновяване при по - ниски лихвени проценти. Възстановените средства могат да се използват за нови заеми.
Слаби страни:	Заем, дори при нисък лихвен процент, може сам по себе си да не е достатъчно привлекателен, ако не се комбинира с БФП. Този тип револвиращи фондове имат обикновено ограничен ефект върху пазара. При малък обем на револвиращия фонд, административните разходи за неговото управление могат да са относително високи спрямо генерираните приходи.
Пазарен потенциал:	Нисък до умерен.
Степен на пазарна готовност:	Висока. България разполага с един от добрите примери за револвиращ фонд за енергийна ефективност - ФЕЕВИ
Необходими законови/регулаторни промени	Няма необходимост от законови или регулаторни промени. Необходима е помощ от страна на публичните органи за допълване капитализацията на съществуващите или първоначална капитализация на нови револвиращи фондове.

9.3 Създаване на нови финансови механизми в България с цел изпълнението на Дългосрочната Стратегия

9.3.1 Национален фонд за декарбонизация

Описание

Като основна финансова схема в подкрепа на българската стратегия за дългосрочно обновяване, е предвидено създаването на единен Фонд за декарбонизация за България („Фондът"), финансиран със средства по Европейските фондовете за кохезионна политика и други източници за финансиране. Организиран като консолидиран и ясно разпознаваем фонд, той ще включва голям кръг заинтересовани страни и успешно ще адресира необходимостта от финансиране за широка група бенефициенти за да доведе до максимално постигане на целите, които ще бъдат заложени. Фондът ще работи на национално равнище и ще се управлява от независим управител (фонд мениджър). Фондът ще се състои от три отделни подфонда, според вида на крайните бенефициенти: (i) Подфонд публичен сектор („ПФД1“), (ii) Подфонд търговски

дружества („ПФД2“) и (iii) Подфонд жилищни сгради („ПФД3“) (заедно „Подфондовете“). Такава структура предоставя необходимата гъвкавост по отношение на бъдещи (законови и регулативни) изисквания към определени получатели или бъдещо приложено по-детайлно национално сегментиране.

Необходимите финансови ресурси ще се насочват към Фонда от Европейските фондове, а на ниво подфонд допълнително финансиране ще може да бъде добавено от различни източници включващи: (i) средства от приетите бюджети на държавни институции и общински власти, както и други потенциални механизми, възприети от правителството, (ii) ресурси от европейски фондове и програми, включително от Фонда за справедлив преход и ИнвестЕС, и (iii) финансиране от международни финансови институции, което ще допринесе към ливериджа. Добавеният ресурс на ниво подфонд ще може да се насочи и към невключени по Европейските фондове дейности и разходи.

Фондът ще се използва за предлагане на безвъзмездни средства и финансови инструменти, включващи кредитни линии и гаранции и/или комбинация от тях. Не на последно място към Фонда ще се предвиди единна точка за техническата помощ на кандидатите чрез обслужване на едно гише или подобни механизми.

Участието на местните банки/финансови институции в тази финансова схема ще е ключов елемент за успеха на Фонда, тъй като в ролята им на финансов посредник тяхното участие ще допринесе не само към ливериджа под формата на съфинансиране, но ще се очаква значително да опрости процеса на финансиране на проекти. Международните финансови институции ще имат възможността да участват активно и на ниво финансов посредник. Не на последно място, посредник може да бъде и дружество за предоставяне на комунални услуги, чрез механизъм „Финансирането по сметка“, в който случай се заемат средства на крайните потребители, които същите изплащат чрез сметките си за електрическа енергия/топлинна енергия.

Що се отнася до целевите мерки, Фондът ще насърчава инвестиции в пакети от мерки за обновяване и енергийна ефективност чрез осигуряване на по-цялостен подход, водещ до по-големи спестявания на енергия. В същото време с цел постигане на по-добри резултати, заложените в Дългосрочната национална стратегия индивидуални мерки, които биха засегнали конкретни части от сградите или техните ОВК/енергийни системи също ще бъдат насърчавани. Адекватното финансиране (т.е. достъпно и подходящо за целевата аудитория) ще е подкрепено от по-амбициозен набор от политики. Очаква се тези политики да стимулират по-големи действия от страна на собствениците и управителите на сградите чрез комбинация от стимули и задължения. Следователно съчетаването на силна политика и налични финансови средства е от съществено значение.

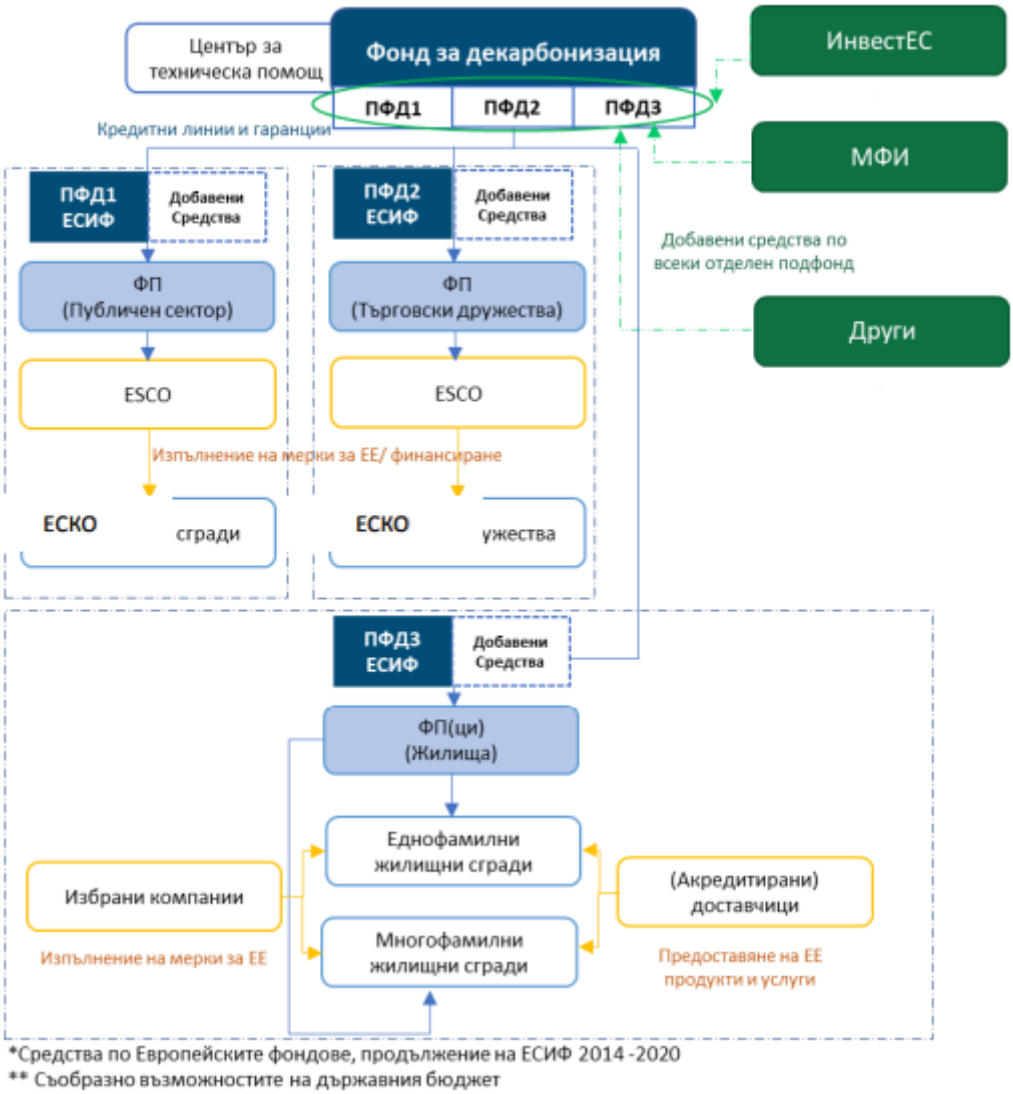

Собственост и управление

Фондът ще е финансиран със средства от ЕС, като мениджър на Фонда ще е национален оператор с опит в управлението на финансови инструменти, свързани с енергийната ефективност и инфраструктурата. Управлението на Фонда ще се осъществява от Фонд мениджър. За всеки от Подфондовете Фонд мениджърът следва да привлича различни инвеститори, които биха могли да предоставят капитал чрез капиталови или чрез дългови инструменти. Очаква се значителна подкрепа от международните финансови институции, които от своя страна ще имат право да станат ЕСКО ЕСКО акционери в подфондовете (освен да инвестират в дългови инструменти). Следва да е ясно, че управлението на всеки Подфонд ще включва българското правителство само като една от заинтересованите страни, които ще имат същото влияние като другите акционери в съответния Подфонд.

Що се отнася до управленската структура, всеки Подфонд ще се управлява от независим управителен съвет, избран от акционерите. Управителният съвет ще наблюдава Подфонда и ще

определя цялостния му подход, а управлението ще се предлага на независим инвестиционен мениджър.

Подфонд, управляван по този начин, би могъл да осигури следните ползи:

- Независимо професионално управление, което повишава ефективността на инвестициите;
- Допустим приток на капитал от международните финансови институции;
- Извличане на ползи от опита на МФИ с подобни финансови механизми.

Капитализация на Подфондовете

Потенциални източници на капитал за Фонда могат да бъдат осигурени чрез (списъкът е неизчерпателен):

- Средства от европейски фондове и програми, включително от Фонда за справедлив преход и ИнвестЕС;
- Национално съфинансиране, осигурено чрез утвърдените бюджети на държавните институции и общинските власти;
- Допълнителни постъпления от изпълнение на задължения по Закона за енергетиката;
- „Зелени“ облигации или други дългови инструменти (емитирани от Фонда);
- Международни финансови институции;
- Участие на частен капитал;
- Други.

Подготовка и техническа помощ

В допълнение към структурата на управление, обяснена по-горе, Фондът следва да предоставя подкрепа за създаването на независим механизъм за техническа помощ, който може, наред с другото, да подпомага провеждането на пазарни проучвания, да консултира заинтересованите страни, да изпълнява проекти, да предоставя цялостна информация и да извършва мониторинг на резултатите от Фонда.

Като цяло заделянето на средства за създаване на стабилна програма за техническа помощ може да се комбинира с механизма за техническа помощ ELENA, който предоставя безвъзмездна помощ за услуги за разработване на проекти, използвани за изготвянето на допустими инвестиционни програми, включително енергийна ефективност и възобновяема

енергия. Тези програми обикновено надхвърлят 30 млн. евро, като безвъзмездните средства по ELENA могат да покрият до 90% от общите допустими разходи.

Използване на капитала на Фонда

ПФД1 и ПФД2 ще бъде възприет механизъм, включващ ЕСКО посредници, като разделението на два подфонда е обосновано от различните цели и регулации, относими към Публичния сектор и Търговските дружества. Механизмът ще предоставя необходимата гъвкавост и възможности за добавяне на допълнително финансиране. Финансовите инструменти към финансовия посредник може да включват кредитни линии и гаранции и/или комбинация от тях за да се предостави финансиране на ЕСКО посредника за изпълнение на мерките за обновяване и енергийна ефективност.

Сред основните съображения относно предложения подход за ПФД1 са необходимостта за преодоляване на правните и регулативните ограничения, като допълнителните възможности, които могат да бъдат разгледани са следните:

- Ако финансирането не може да бъде изплатено изцяло от постигнатите спестявания, то може да бъде подкрепено с гаранция, грант или кредит с преференциални условия.
- Държавата може да създаде национално ЕСКО.
- Фондът може да участва с капитал в ЕСКО дружествата.

Относно ПДФ3 са предложени два механизма и съответно два финансови инструмента, които трябва да адресират отделни стратегии за:

(a) Основно обновяване и

(b) Частично обновяване.

Финансовият инструмент ще предостави на разположение финансиране, както за основно обновяване, така и за дейности, свързани с допълнително частично обновяване на всички жилищни сгради, които не са основно обновени или са предприели сами адекватни частични мерки за енергийна ефективност (например в сгради клас C и D).

И двата финансови инструмента ще бъдат структурирани отново под формата на кредитни линии и гаранции и/или комбинация от тях с които да насърчат частния сектор да финансира проекти за енергийна ефективност. Съвместна подкрепа чрез финансови инструменти и безвъзмездна финансова помощ с различен интензитет за различните крайни получатели ще бъде възможна, като приложимите критериите и механизъм ще бъдат определени в процеса на структуриране на съответния финансов инструмент.

Не на последно място при идентифицирана необходимост Фондът ще адаптира финансовите инструменти или структурира допълнителни такива. Чрез динамично адресиране на бариерите за повишаването на енергийната ефективност, Националният фонд за декарбонизация за България ще осигурява ефективна финансова подкрепа за целевите групи крайни получатели за целия период на Дългосрочната национална стратегия, допринасяйки за постигане на целите ѝ.

Дългосрочната национална стратегия е разработена в дългосрочен план с гъвкавостта да отговори на развитието на технологиите и изискванията към мерките за повишаване на енергийната ефективност. Динамично развиващата се европейска политика в областта на енергийната ефективност налага вземането на решения за по-нататъшното развитие на обновяването на националния сграден фонд. В тази връзка Министерството на енергетиката съвместно с Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Агенцията за устойчиво енергийно развитие ще осъществяват мониторинг и оценка за напредъка по изпълнението на Дългосрочната национална стратегия, като ще се изготвят двугодишни доклади, в рамките на Интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата, включващи анализ на изпълнението на заложените цели и приоритети и при необходимост предложения за адаптация и актуализация на Дългосрочната национална стратегия.

9.3.2 Програмата за енергийна ефективност в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България

В Интегрираната програма за енергийна ефективност, която ще се изпълнява в рамките на Националния план за възстановяване и устойчивост по инструмента "Recovery and Resilience Facility“ на Европейската комисия, са планирани инвестиции от 3 млрд.лв. в мерки за енергийна ефективност на обществени, частни и индустриални сгради, системи за улично осветление, със срокове за договаряне 2021-2022 г. и срок за изпълнение 2026 г.

Предварително разпределение на бюджета:

• за жилищни сгради – 58% от общия бюджет;

• за публични сгради – 14% от общия бюджет;

• за промишлени сгради – 9% от общия бюджет;

• за улично осветление – 15% от общия бюджет;

• за техническа помощ – 4% от общия бюджет.

• Повишаване на ЕЕ в жилищния сграден фонд на страната (еднофамилни и многофамилни жилищни сгради):

- 1,728 млрд. лв за жилищни сгради, от които 90% за многофамилни;

- 103 млн. лв. за еднофамилни жилищни сгради.

Начин на финансиране: Съществуващ механизъм по НПЕЕМЖС

• Енергийно обновяване на държавни и общински сгради за обществено обслужване (административна, културна и спортна инфраструктура):

417,5 млн. лв. за публични сгради, от които:

- за публични и административни сгради – 70% от общия ресурс;

- за културна инфраструктура – 15% от общия ресурс;

- за спортна инфраструктура – 15% от общия ресурс.

Изключени са обекти от образователната, здравната и социалната инфраструктура.

Начин на финансиране (алтернативни подходи):

- Грантово финансиране с механизъм за възстановяване от бъдещи приходи от спестена енергия към Фонда за декарбонация за период 5-15 години;

- Комбинирано финансиране (грант + финансови инструменти).

• Промишлени сгради:

282,2 млн. лв за промишлени предприятия

Начин на финансиране: БФП и финансови инструменти (след изготвен финансов анализ).

• Интелигентни системи за осветление в публични пространства:

452,2 млн.лв. за енергийно ефективно улично осветление, вкл. въвеждане на интелигентни системи за неговото управление

Начин на финансиране:

- БФП и финансови инструменти (след изготвен финансов анализ);

- Финансиране по модела ЕСКО.

9.4 СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА ОТ ОБЩИНСКИЯ БЮДЖЕТ

Възможностите за финансиране на инвестиции в енергийна ефективност в рамките на общинския бюджет са ограничени. При реализирането на мащабни инвестиции и финансирането на цялостни решения ролята на общинския бюджет е само допълваща

Спрямо общия размер на необходимия финансов ресурс, т. е. инвестирани от Община Видин в енергийна ефективност следва да са насочени към:

- Осигуряване на възможност за достъп до усвояване на средства от Националният фонд за декарбонизация и подготовка на звено за предоставяне на общински услуги „на едно гише" за проекти свързани с реализирането на дейности по енергийна ефективност;
- Обособяване на допълнителни градски точки за зареждане на електромобили;
- Обследване и сертифициране на сгради по реда на ЗЕЕ;
- Обследване за енергийна ефективност на системи за УО и ПО по реда на ЗЕЕ;

Проверка за енергийна ефективност на отоплителни инсталации с водогрейни котли;

- Инвестиционно проектиране за прилагане на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сградния фонд и системите за УО и ПО;
- Осигуряване на дела на съфинансиране в проекти за повишаване на енергийната ефективност;
- Последващи обследвания за енергийна ефективност на сгради и системи за УО и ПО с цел доказване на постигнатите енергийни спестявания от реализирани проекти.

10 План за действие

№	Проект	Източник на информация	Очакван резултат	Източник на финансиране	Срок
1.	***Приоритет 1: Повишаване на местния капацитет за устойчиво енергийно развитие***				
1.1.	*Повишаване капацитета на общинска администрация за планиране, изпълнение и мониторинг на мерки за енергийна ефективност*				
1.1.1.	Организиране и провеждане на обучения по планиране и управление на общински енергийни политики за експерти от общинска администрация	Програми за обучение; Обучителни материали; Справки от Дирекция "Управление на човешките ресурси".	Проведени минимум 1 обучение по планиране и управление на общински енергийни политики за експерти от общинска администрация	-	2025 - 2026
1.1.2.	Въвеждане и утвърждаване на вътрешна система за планиране, реализация и мониторинг на интегрирани политики по ЕЕ, ВЕИ и КАВ	Вътрешни правилници на община Видин.	Разработена концепция за разпределение на отговорностите и система за планиране, реализация и мониторинг на местните политики по ЕЕ, ВЕИ и КАВ	-	2025 - 2026
1.2.	*Повишаване капацитета в образованието (на учители и ученици)*				

1.2.1.	Организиране и провеждане на обучения по ЕЕ и климат в началното образование	Дирекция "Образование"; Дирекция "ООС"; РИО.	Проведени обучения на учители в училищата	Публични ресурси	2025 - 2026
1.2.2.	Отпечатване на образователни материали – помагало за учителя и тетрадка за ученика	Дирекция "Образование"; Дирекция "ООС"; РИО.	Отпечатани и раздадени помагала за учителя и тетрадки за ученика	Публични ресурси	2025 - 2026
1.3.	*Организиране и провеждане на кампании за повишаване на осведомеността на гражданите за повишаване на енергийните характеристики на сградите*				
1.3.1.	Организиране и провеждане на обучения по ЕЕ	Програми за обучение; Обучителни материали.	Отпечатани и раздадени брошури	-	2025 - 2026
2.	***Приоритет 2: Изграждане и развитие на нискоемисионна сградна инфраструктура***				
2.1.	*Повишаване енергийната ефективност в общинската инфраструктура*				
2.1.1.	Въвеждане на системи за енергиен мониторинг в общински сгради	Справки от въведените системи за енергиен мониторинг в пилотните сгради; Справки за енергопотребленето; Отчети за изпълнение на плановете за ЕЕ съгласно чл. 12 от ЗЕЕ; Отчет за разходите на община Видин.	Въведени системи за енергиен мониторинг в общински сгради	Публични ресурси	2025 - 2034
2.1.2.	Разработване на система от изисквания за енергийна ефективност при строежа на нови сгради – общинска собственост	Решение на ЕСУТ – Видин; Интернет страница на община Видин.	Разработена система от изисквания / стандарти	Публични ресурси	2025 - 2034
2.1.3.	Проектиране и изграждане на обществени сгради с почти нулево потребление на енергия	Отчети на община Видин; Изготвен и одобрен от ЕСУТ работен проект.	Изградени детски градини	Публични ресурси	2025 - 2034
2.2.	*Повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината*				

2.2.1.	Извършване на обследвания и реализация на мерки за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради на територията на Община Видин.	Доклади от енергийни обследвания; Документация от извършени строително – ремонтни работи.	Извършени обследвания за енергийна ефективност на многофамилни жилишни сгради на територията на общината; Реализирани мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради на територията на общината; Реализирани икономии на енергия; Спестени емисии CO2	Публични ресурси	2025 - 2034
2.2.2.	Създаване на Общински фонд за подпомагане на енергийно бедни домакинства	Решение на Общински съвет – Видин; Правилник за дейността на местния фонд за енергийна ефективност; Протоколи от заседания на управителния съвет към местния фонд за енергийна ефективност.	Създаден Общински фонд за подпомагане на енергийно бедни домакинства на територията на общината	Публични ресурси	2025 - 2034
2.2.3.	Кампании за промяна поведението на гражданите с цел енергийни спестявания	Резултати от анкетиране сред гражданите.	Брой проведени кампании	Публични ресурси	2025 - 2034
2.2.4.	Кампании за използване на качествени горива за битово отопление от домакинствата	Резултати от анкетиране сред гражданите.	Брой проведени кампании	Публични ресурси	2025 - 2034
2.2.5.	Кампании за замяна на електрически уреди с висока консумация на енергия с нови, енергийно ефективни такива	Справка от доставчици на ел. оборудване.	Брой домакинства, до които е достигнала кампанията; Брой подменени уреди	Публични ресурси	2025 - 2034
3.	***Приоритет 3: Развитие на системи за нискоемисионна градска мобилност Повишаване на енергийната ефективност на обществения транспорт***				
3.1.	*Подкрепа за ефективно управление на трафика*				

3.1.1.	Изготвяне на анализ на приложимостта и разработване на система от стимули за закупуване и използване на екологично чисти транспортни технологии – електромобили, хибридни автобуси и др.	Годишни отчети на общинска администрация; Отчети за реализирани проекти.	Изготвен анализ на приложимостта и система от стимули	Публични ресурси	2025 - 2034
3.2.	*Стимулиране на алтернативни начини на предвижване и нова култура на градска мобилност*				
3.2.1.	Въвеждане на програма "Знания за велосипеда", за осигуряване на обучения по велосипедна безопасност на деца между 5 и 7 години	Община Видин МОН РИО КАТ Училища на територията на община Видин.	Проведена програма "Знания за велосипеда" в училищата с предучилищно обучение	Публични ресурси	2025 - 2034
3.2.2.	Въвеждане на велосипедни тренировки в училищата	Община Видин МОН РИО КАТ Училища на територията на община Видин.	Организирани и проведени едноседмични велосипедни тренировки във всички училища на територията на община Видин	Публични ресурси	2025 - 2034
3.2.3.	Провеждане на "Ден без автомобил"	Община Видин; Фирми.	Проведен "Ден без автомобил" (ежегодно)	Публични ресурси	2025 - 2034
3.3.	*Увеличаване на употребата на енергия вместо гориво*				
3.3.1.	Закупуването от Общината на "еко" коли	Община Видин.	5 бр. електрически и / или хибридни коли	Публични ресурси	2025 - 2034
3.3.2.	Проектиране и инсталиране на станции за електрическо зареждане на превозни средства	Община Видин ОП „Транспорт“.	20 бр.	Публични ресурси	2025 - 2034

11 Отчет на изпълнението

Отчитането на изпълнението на Програмата за енергийна ефективност се осъществява пред АУЕР. Общинска администрация - Видин има задължението ежегодно да изпраща попълнени отчети за напредъка по изпълнението на настоящата Програма за енергийна ефективност до Изпълнителния директор на агенцията.

Съгласно чл. 12, ал. 5 от ЗЕЕ, държавните и местните органи представят ежегодно на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), отчети за изпълнението на Програмите за енергийна ефективност. Отчетите съдържат описание на дейностите и мерките, посочват размера на постигнатите енергийни спестявания и се представят не по-късно от 1 март на годината, следваща годината на изпълнение на съответните дейности и мерки.

Отчетите се изготвят по образец, утвърден от Изпълнителния директор на агенцията и се публикуват на интернет страницата на Общината.

Настоящата програма е разработена на основание чл. 12, ал. 2 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ) и е приета с Решение № 294, взето с Протокол № 13 от 30.12.2024г. на Общински съвет – Видин.